

3 UVODNIK ŽUPANA

Vabilo

4 DOBRODELNOST

5 IZ DELA NAŠIH SLUŽB

Dan odprtih vrat

Decembersko besnenje narave

Civilna zaščita

Mitnica

Donacija kmetijskega stroja

Socialni transferji

8 IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

Dom Hmelina

Knjižnica Radlje - Muta

Osnovna šola Muta

Srednja šola Slovenj Gradec in Muta

VGC dogaja se! Center aktivnosti

Koroške

14 SVETOVNI DAN ČEBEL

15 ZDRAVJE

Čas je, da pomislimo nase

Idiopatska pljučna fibroza

17 DRUŠTVA

Počastitev praznika slovenske kulture

"Špilamo že 115 let"

Rogisti

Pihalni orkester Muta

20 - let literarne skupine Utrip

Lokostrelstvo

21 OD VRAT DO ŠRANGE

Obnova graščine Kienhofen

Kolesarjenje združuje ljudi

Občinski prostorski načrt

Ureditev večnamenske

dvorane - GD Bistriški jarek

Odstranjen drevored divjega kostanja

27 MUČANI

Kilimanžaro

Muta skozi oči turističnega vodnika

28 RAZVEDRILO

Križanka

3 UVODNIK ŽUPANA

Vabilo

4 DOBRODELNOST

5 IZ DELA NAŠIH SLUŽB

Dan odprtih vrat

Decembersko besnenje narave

Civilna zaščita

Mitnica

Donacija kmetijskega stroja

Socialni transferji

8 IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

Dom Hmelina

Knjižnica Radlje - Muta

Osnovna šola Muta

Srednja šola Slovenj Gradec in Muta

VGC dogaja se! Center aktivnosti Koroške

14 SVETOVNI DAN ČEBEL

15 ZDRAVJE

Čas je, da pomislimo nase

Idiopatska pljučna fibroza - suh kašelj

17 DRUŠTVA

Počastitev praznika slovenske kulture

“Špilamo že 115 let”

Rogisti

Pihalni orkester Muta

20 - let literarne skupine Utrip Zgornje

Drave

Lokostrelstvo

21 OD VRAT DO ŠRANGE

Obnova graščine Kien-

hofen

Kolesarjenje združuje ljudi

Občinski prostorski načrt

Ureditve večnamenske dvorane - Glasbeni

dom Bistriški jarek

Odstranjen drevored divjega kostanja

27 MUČANI

Kilimanžaro

Muta skozi oči turističnega vodnika

28 RAZVEDRILO

Križanka

BESEDA UREDNIŠKEGA ODBORA

Iskrena zahvala za vse prejete prispevke, nekaterih žal tokrat nismo uvrstili v številko. Že sedaj vas vabim, da nam v uredništvo do konca meseca maja pošljete svoje prispevke, da jih bomo lahko objavili v junijski številki glasila. Sprejemamo tudi odprta pisma, replike, mnenja ... o trenutnem dogajanju, ki bodo objavljeni v naslednji številki. Gradivo nam pošljite po elektronski pošti glasilo.mucan@gmail.com ali sonja.repnik@muta.si s pripisom »Mučan«. Seveda pa lahko svoje prispevke prinesete na Občino Muta. Zaželeno je, da so opremljeni s fotografijami primerne kakovosti. S tem seveda prispevate k dvigu kakovosti oziroma prepoznavnosti našega glasila. Vašega sodelovanja smo zelo veseli.

Sonja REPNIK

Opravičilo: pri oblikovanju prejšnje številke (št. 28, december 2017, letnik XIV) glasila Mučan je prišlo do neljube napake na 15. strani, in sicer slika ni iz arhiva Marka Markača, temveč g. Braneta Grobovska. G. Branetu Grobovsku se iskreno opravičujemo (Uredništvo glasila Mučan).

Slika: Hiša št. 17 v času prve svetovne vojne, ko je v njej delovala bolnišnica. Arhiv: Brane Grobovšek.

!MUČAN je javno glasilo Občine Muta!

Izdajatelj: OBČINA MUTA | Uredniški odbor: Mojca KUNEJ, Marija OMULEC, Ernest PREGĻAV in Sonja REPNIK | Lektoriranje: Andreja BREZNIK, prof. slov. | Oblikovanje in priprava na tisk, tisk: SIJ ZIP CENTER, d. o. o. | Naklada: 1300 izvodov | Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo | Javno glasilo Občine Muta prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva in javne institucije ter zavodi na območju občine Muta. Zakonsko določeno število izvodov se dostavi Narodni in univerzitetni knjižnici, Turjaška 1, 1000 Ljubljana | Uredništvo si pridruže pravico do pregleda, izbire, krajšanja prispevkov, sprememb naslovov in razporejanja prispevkov glede na aktualnost vsebin | Slika na naslovnici: Ernest PREGĻAV | ISSN: CP05-0871 | Opomba uredništva: Zapisa Zgornja in Spodnja Muta se nanašata na lastno poimenovanje dveh občinskih jeder oz. naselij. |

UVODNIK ŽUPANA

Spoštovani!

Zima nam je letos, kot že nekaj let ne, pokazala svoj pravi obraz. V zadnjih desetletjih smo letošnjega februarja zabeležili najdebelejšo snežno odejo. V dolini smo skupaj izmerili nekaj manj kot meter snega; višje, na Pernicah, Mlakah, Sv. Jerneju in Sv. Primožu, pa krepko preko poldrugi meter. Vse to nas je sicer obdajalo z radostjo, še posebej najmlajše, ko so se lahko naužili snežnih

dogodivščin, pa smučarje, tekače in sprehajalce. Hkrati pa nas je spomnilo na stari rek, da »zima in gospod nikoli ne šenkata«, in res je tako. V mesecu februarju smo imeli kar sedem zelo obilnih snežnopadavinskih dni, kar je zahtevalo takojšen odziv zimske službe, ki skrbi za preko 125 km občinskih in gozdnih cest. Pri tem so izzeti številni cestni priključki, teh je preko trideset, ki jih kljub vsemu vzdržujemo in seveda plužimo. Vse to nam je povzročilo v celotni dosedanjih zgodovini Občine Muta zdaleč največji mesečni strošek za zimsko službo. Preko 100.000 EUR je znašal račun za zimsko službo samo v mesecu februarju, kar je nekajkrat več od dolgoletnega povprečja. Kljub vsemu smo zadovoljni, da smo premagali vse tegobe, čeprav se zavedamo, da prav vsakemu nismo mogli povsem ustreči, kar, resnici na ljubo, nikoli ne bo povsem mogoče. Še vedno se ob takšnih izjemnih razmerah pojavijo posamezniki, ki so zaradi obilice snega na cesti v težavah, za kar se jim globoko opravičujem, vendar je tako, da je zima nepredvidljiva in nanjo se je potrebno pripraviti. Smo pa veseli, da se nam v teh izjemnih razmerah ni pripetila nobena resna nesreča, za kar gre predvsem zahvala potrpežljivosti in vztrajnosti številnih vzdrževalcev, delavcev koncesionarjev pri vzdrževanju cest in voznikom plugov, ki opravljajo pogodbeno dela. Čaka pa nas resna spomladanska sanacija makadamskih cest, saj so močne padavine dodobra namočile cestno podlago, ki je ponekod povsem popustila. Pretekla neustrezna, morda površna gradbena dela na cestah so pokazala vso dimenzijo posledic, ki jih bomo ob prej omenjenih stroških zimske službe morali dodatno sanirati, tako da bodo makadamske ceste spet v ustreznem stanju. Sicer pa se v teh dneh intenzivno pripravljamo na gradbeno sezono, saj nas tudi letos čakajo veliki gradbeni izzivi. Naj omenim samo nekatere, kot so razširitev klanca med Spodnjo in Zgornjo Muto, dokončanje avtobusne postaje in njene okolice ter izgradnja novega križišča za Gasilsko ulico, ureditev rondoja in okolice na Spodnji Muti. Po napovedih Direkcije za infrastrukturo bomo spomladi pričeli z izgradnjo kolesarske poti na celotni trasi od Turneja na Spodnji Muti do križišča pri TUŠ-u in naprej do gostilne Luršak na meji z občino Vuzenica. Največja pridobitev na celotni novi trasi kolesarske poti je izgradnja podvoza pod glavno magistralno cesto G1-1 v neposredni bližini obeh avtobusnih postaj na Spodnji Muti, kjer so občani, delavci in šolarji desetletja prečkali nevaren in

izredno prometen del glavne ceste Dravograd–Maribor. Več kot kilometer dolga kolesarska pot bo velika pridobitev za naše občane, še zlasti za otroke, ki v velikem številu hodijo peš ali s kolesom med Spodnjo Muto in TUŠ-em oz. naprej proti Vuzenici ali proti pokopališču. Vse to je velikega pomena za našo varnost, saj se bomo lahko izognili uporabi zelo prometne magistralne ceste. Na Zgornji Muti bomo nadaljevali z energetske sanacije vsaj dveh večjih večstanovanjskih objektov, vključno z ambiciozno zastavljeno energetske obnovo občinske stavbe Kienhofen in pripravo gradbenih nastavkov za izgradnjo večnamenske dvorane v njenih mansardnih prostorih. Želimo postaviti tudi vsaj eno vrstno garažo za nekaj avtomobilov na Zgornji in Spodnji Muti, nadaljevati ureditev pešpoti med Spodnjo in Zgornjo Muto ter urediti poseben kolesarski poligon ob igrišču na Spodnji Muti. Polega tega pa v tem letu načrtujemo še izgradnjo dveh ali treh protiprašnih zaščit in dokončanje večnamenske dvorane v šoli v Bistriškem jarku. Naj ob naboru letošnjih investicij posebej izpostavim še dokončanje projekta »Vodooskrbe v Zgornji Dravski dolini«, kjer sodelujemo v 50 milijonov evrov vrednem projektu Občine Dravograd, Vuzenica, Radlje ob Dravi, Podvelka in Muta. O tem projektu smo obširneje pisali v zadnji številki Mučana, pri čemer bi vendarle rad znova izpostavil zahtevo Občine Muta, da vztrajamo pri ohranitvi gravitacijskih izvirkov vodnih izvirov na Pernicah, Mlakah in na Sv. Primožu. Črpališče Abrasio-Karavaning pa nam bo služilo predvsem za oskrbo tehnološke vode za podjetja v industrijski coni in kot rezerva v ekstremnih sušnih dneh oz. ob morebitnem pomanjkanju izvirske vode. Verjamem, da nam bo s trdim, zavzetim delom in seveda nekaj sreče, ki jo potrebujemo v teh izredno turbulentnih trenutkih, ko smo v času pred državnoborskimi volitvami in vlada opravlja zgolj tekoče posle, uspelo premagati številne birokratske ovire, ki lahko kakšnega od prej naštetih projektov podaljšajo, ga deloma upočasnijo ali v celoti zaustavijo. Vendar sem optimist in verjamem, da bomo s skupnimi močmi premagali tudi morebitne ovire na poti dinamične celostne obnove naše občine oz. naših krajev. Seveda pa občina in naše delovanje niso samo gradbišča, ampak je tudi skrb za mnoge občane, ki se srečujejo z različnimi problemi. Žal je med nami nemalo takšnih, ki upravičeno potrebujejo socialno pomoč, subvencijo pri plačevanju položnic, obnovi občinskega stanovanja ali kakršno koli drugo podporo. Tudi do teh ljudi moramo biti pozorni in sočutni, saj se razvitost občine ne meri le po kilometrih cest, izgrajenih kolesarskih poteh, pločnikih ali protiprašnih zaščitah, ampak tudi in predvsem po socialni varnosti prav vsakega izmed nas. Zato imamo vrsto socialnih mehanizmov, s katerimi želimo in moramo pomagati ljudem, pomoči potrebnih.

Pred nami so praznični dnevi. Dovolite mi, da Vam ob prihajajočih velikonočnih praznikih zaželim radosti in veselja, zdravja, osebnega miru, sreče ter zadovoljstva.

Vaš župan!

Mirko VOŠNER

VABILO

Čistilna akcija

Vsako leto na začetku pomladi Občina Muta organizira čistilno akcijo. Tudi letos vas vabimo, da se akciji pridružite v **soboto, 7. aprila 2018**. Vsak udeleženec dobi ustrezne pripomočke (rokavice, vrečke ipd.), na koncu pa seveda tudi zasluženo malico.

Opazamo, da se vsako leto akcije udeležujejo vedno isti udeleženci, predvsem predstavniki nekaterih društev in zaposleni v občinski upravi ter le peščica občinskih funkcionarjev. Kljub temu smo v lanskem letu ob skromni udeležbi zbrali preko 22 m³ mešanih odpadkov in več kot pol tone azbesta. Želimo si, da bi ta dogodek predstavljal širšo zavest vseh nas, ki živimo in delujemo v tem okolju, zato ste k udeležbi vabljeni prav vsi, mladi in tudi manj mladi, skratka vsi, ki vam je mar za čisto okolje.

Ksenija DITINGER,
direktorica občinske uprave

Božična Dobrodelna košarica ponovno razveselila družine

Rotaract Slovenj Gradec je v sodelovanju z Društvom za trajnostni razvoj Muta na predbožično soboto, 23. decembra 2017, že tretjič organiziral Dobrodelno košarico, ki je mladim članom rotarijske skupnosti zelo ljub dogodek. Gre za projekt, v katerem obiskovalci trgovine poleg izdelkov, ki jih potrebujejo sami, kupijo še kakšnega več in ga pri izhodu iz trgovine darujejo v skupno košaro. Naša naloga pri tem je, da ljudi nagovorimo in povabimo k sodelovanju, nato pripravimo pakete ter končno tudi obdarimo družine.

Osem koroških rotaractovcev nas je prehrabne in higienske izdelke v supermarketu Tuš na Muti zbiralo približno pet ur. Čeprav nas je kljub menjavanju ekip nekajkrat pošteno zazebljo, nam je bilo toliko topleje pri srcu, ko smo kmalu opazili napredek v polnjenju vozičkov. Na koncu smo zbrali okoli 450 kg izdelkov v skupni vrednosti približno 1400 EUR.

Dobrodelna košarica ne bi uspela brez dobrih ljudi; hvaležni smo vsem, da ste ob svojem prazničnem nakupu darovali še v skupno košarico izdelkov, s katerimi smo lahko obdarili in razveselili okrog 25 družin z območja Mute in Vuzenice. Posebna zahvala gre tudi supermarketu Tuš na Muti, saj se vsakič z veseljem odzove naši pobudi za izvedbo projekta, zaposleni pa projekt z darovanjem izdelkov tudi aktivno podprejo.

Na projekt in naše poslanstvo smo v Rotaract klubu Slovenj Gradec še posebej ponosni. Iskrena zahvala in veselje v očeh družin in zlasti otrok, ki smo jih v božičnem času obdarili, nam dajeta energijo in voljo, da bomo v podobnih dogodkih pri svojem delu vztrajali še naprej. Veseli pa bomo, če nas boste pri našem delu še naprej podpirali tudi ostali.

Valentina VOŠNER,
članica Rotaract kluba Slovenj Gradec

Dan odprtih vrat Občine Muta

Na Občini Muta je 16. 2. 2018 že četrto leto zapored potekal Dan odprtih vrat. Občina Muta se je, kot že leta poprej, pridružila projektu, ki ga vodi Skupnost občin Slovenije, z namenom, da se občani podrobneje seznanijo z delom, pristojnostmi, nalogami in delovanjem občinskih organov.

Občina Muta je bila zgolj ena od 21 slovenskih občin, ki so podprle projekt in dejansko pristopile k njegovi realizaciji. Med koroškimi občinami je dan odprtih vrat potekal samo še na ravenski občini. Na dnevi red dneva odprtih vrat smo tako vključili obisk četrtošolcev pri županu, ki je mladim nadobudnežem skozi oči občinskega funkcionarja na poljuden način prikazal svoj delavnik in širše delovanje občine. Ob poldnevu je bil predviden brezplačen vodeni ogled obnovljenega Kovaškega in livarskega muzeja, ki se nahaja v pritličju občinske stavbe, ob zaključku delovnega dne pa še širša predstavitev nazadnje realiziranih projektov in planiranih investicij do zaključka mandata v letošnjem letu.

Razen obiska s strani OŠ Muta je bil obisk skromen kljub prepričanju, da bi marsikdo izvedel, videl ali doživel nekaj lepega, koristnega, morda celo tudi novega. V pričakovanju, da bo naslednje leto večji odziv, vas že danes vabimo, da spremljate napoved dogodka v začetku prihodnjega leta.

Ksenija DITINGER,
direktorica občinske uprave

Decembrsko besnenje narave - vetrolom

Veter, ki se je v popoldanskih urah 11. decembra 2017 razbesnel po Dravski dolini, je za sabo puščal grozljive posledice. Tistega dne, ko so bile na terenu vse razpoložljive ekipe gasilcev, vzdrževalcev javnih cest, civilne zaščite in drugih prostovoljcev, še sploh ni bilo slutiti, kakšno razdejanje je puščal za sabo ta orkanski veter.

Ljudje, ki živimo v bližini gozdov, smo bili priče srhljivim zvokom podirajočih se dreves, lomljenju vej in debel. Ker se je nad dolino takrat žespuščal atema, si je človek dogajanje v gozdu lahko samopredstavljal in niti v najslabšem scenariju ni bilo slutiti tolikšne razsežnosti.

Po pričevanju ljudi takšnega besnenja narave ne pomnijo, niti tisti najstarejši ne. Občina Muta jo je, glede na celotno poškodovano območje ob reki Dravi, relativno dobro odnesla. Pa kljub temu besnenja narave ni zanemariti.

Po podatkih Zavoda za gozdove Radlje ob Dravi je bilo na območju naše občine poškodovanih okoli 6.000 m³ dreves. Večinoma so to bili iglavci, predvsem smreke. Neurje je poškodovalo in ohromilo tudi javne ceste, ki pa so jih intervencijske ekipe delno že tisti dan, v večini pa nato v naslednjih nekaj dneh očistile ter jih vzpostavile nazaj v prevozno stanje. Zaradi poškodb na daljnovodih in električnih povezavah, so bili določeni zaselki kar nekaj dni brez električne energije. Tako se je po dveh dneh izpada začela potreba po agregatih, predvsem na kmetijah s kravami molznicami. Kmetje so si med seboj pomagali s posojajo agregatov, za kar jim gre posebna zahvala in pohvala. S tem prispevkom pa bi rada pozvala vse kmetije in tudi ostale podjetnike, ki se ukvarjate z neodložljivimi dejavnostmi, da si priskrbite svoje agregate. Praksa je namreč pokazala, da bi v primeru potrebe po dodatnih agregatih iz državnih skladišč žal težko prišli do njih.

Petra VERHNJAK

Civilna zaščita

V Občini Muta so bili v letu 2016 imenovani novi pripadniki enot Civilne zaščite. Na novo so bili formirani Štab Civilne zaščite, Ekipo za prvo pomoč in Ekipo za podporo. V štab so bili imenovani naslednji člani: Mihael Slemnik kot poveljnik, Bojan Lauko kot namestnik poveljnika in člani, Rok Vačovnik, Silvo Izak in Otmar Mori. V Ekipo za prvo pomoč so bili imenovani: Mitja Čeh kot vodja, Miha Vačovnik kot namestnik in bolničarji, Sašo Vimer, Uroš Slemnik in Tomaž Kresnik. V Ekipo za podporo pa so bile imenovane: Ksenija Ditinger kot vodja in članici Milena Urnaut ter Petra Verhnjak. Slednja je na občini prevzela tudi strokovno delo na področju civilne zaščite. V letu 2017 je bilo izvedenih kar nekaj aktivnosti v zvezi z delovanjem enot. Izvedena so bila uvajalna in temeljna usposabljanja za celotno ekipo štaba, prav tako so se nekateri člani ekipe za prvo pomoč usposobili in pridobili certifikate za bolničarje. Tako je ekipa za prvo pomoč v

celoti strokovno podkrovana. V naslednjem obdobju načrtujemo tako uvajalna kot tudi dopolnilna usposabljanja za vse pripadnike enot Civilne zaščite. V letu 2017 je bil izdelan Delni občinski načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči, ki je ustrežno usklajen z regijskim načrtom. Občina Muta v letošnjem letu planira kadrovske izpopolniti tudi Organizacijske enote, službe in druge operativne sestave ter izdelati še enega izmed načrtov zaščite in reševanja, ki so predhodno zakonsko usklajeni na nivoju regije.

Petra VERHNJAK

Mitnica

Ime Mitnica izvira iz časov, ko je ob izlivu reke Bistrice v Dravo potekala deželna meja med Koroško in Štajersko. Na tej deželni meji je obstajala mitninska postaja, imenovana mitnica (Mauth), kjer se je pobirala dajatev – mitnina.

Danes pa se s tem imenom označuje atraktiven turistično-gostinski objekt, postavljen prav na prej omenjenem območju. Objekt je zasnovan kot kopija objekta Jakobihaus iz nekdanje sosednje, nekoč z Muto pobratene občine Soboth iz Avstrije.

Njeni začetki segajo v leto 2007, ko se je rodila ideja o skupnem projektu več sosednjih občin Drava kot priložnost. Ideja projekta je bila vzpostavitev plovbnega režima po reki Dravi, razvoj vodnih športov in ureditev priobalne infrastrukture. Žal projekt v celoti ni zaživel v nameravani vsebini, glavno oviro predstavljajo predvsem uradniški administrativni postopki, saj država ne dopušča plovbe na celinskih vodah, z izjemo intervencijskih plovil, za plovila na motorni pogon. Tako smo uresničili zgolj del projekta, ki pa ga bo potrebno nadgraditi z drugimi oz. povezanimi vsebinami.

Veseli smo, da smo v lanskem letu po dolgih pogovorih in usklajevanjih končno uspeli brezplačno pridobiti v last vso pripadajoče zemljišče Mitnice, torej tudi zemljišče za športne objekte. Leta nam je to zemljišče v neodplačno uporabo sicer dajalo podjetje Dravske elektrarne Maribor, d. d., pa vendarle smo s precej vloženega truda uspeli dokazati zakonsko podlago po obstoju obveznosti prenosa lastninske pravice na lokalno skupnost.

Žal pa se kaže, da Mitnica kljub svoji izvrstni vizualni podobi in lokacijskemu potencialu nekako ne zaživi v pričakovanem zanosu. Kar dva podjetnika, ki sta se trudila dati objektu vsebino, čeprav pretežno gostinsko dejavnost, sta obupala, saj obisk ni prinesel zelenih finančnih rezultatov.

Na začetku lanske zime je upravljanje Mitnice prevzelo Turistično društvo Muta, ki ji na svoj nesebičen način oliva dušo in jo ohranja pri življenju, saj vemo, da je najdražji objekt, prazen objekt. V prihodnje pa želimo, da se delovanje Mitnice uredi celovito, v širšem kontekstu tudi v povezavi z upravljanjem zunanjih športnih objektov in turističnimi točkami v njeni neposredni bližini ter tudi drugod po občini, zato nameravamo objaviti javni natečaj za zbiranje dobrih idej in predlogov, med katerimi želimo izbrati takšnega, ki bo prispeval k dobremu turističnemu, kulturnemu ter športnemu razvoju in prepoznavnosti kraja.

Ksenija DITINGER,
direktorica občinske uprave

Donacija kmetijskega stroja

Podjetje Struc Muta, kmetijska mehanizacija, d. o. o., je Občini Muta v petek, 26. 1. 2018, podarilo in predalo enoosni traktor Maestral s prikolico.

Maestral je produkt domačega znanja in potrjuje tehnološki napredek podjetja Struc Muta, kmetijska mehanizacija, kjer z lastnim znanjem, delom in proizvodnjo razvijajo ter tržijo nove produkte v številne države Evrope in širše.

Darilo s strani poslovnega sistema Struc bo vsekakor olajšalo delo naših pridnih delavk, ki vzdržujejo in urejajo javne površine in s tem bivalno okolje na Muti.

Predaja Maestrala je dokaz povezovanja gospodarstva in lokalne skupnosti preko dobroteljnosti. V imenu Občine Muta, delavk in v imenu vseh občanov se zahvaljujemo podjetju Struc, kmetijska mehanizacija, d. o. o.

Angelca MRAK

Podjetje STRUC MUTA, kmetijska mehanizacija, d.o.o., se zaveda pomembnosti družbene odgovornosti do lokalnega okolja, v katerem deluje, za boljši vsakdan vseh občanov. V ta namen smo se odločili Občini Muta podariti enoosni traktor blagovne znamke Maestral s prikolico, prilagojeno potrebam vzdrževanja in urejanja javnih površin. Upamo, da smo s tem pripomogli k lažjemu in hitreje opravljenemu delu pridnih delavk, ki dnevno skrbijo za čistočo občine ter posledično za varnejše bivalno okolje.

Bojan ŠTRUC, direktor

Socialni transferji v letu 2017

Na Občini Muta ugotavljamo, da se stiska ljudi tudi v našem kraju ne zmanjšuje. Prihajajo novi prosilci, med katerimi je poleg družin tudi vedno več posameznikov z nizkimi mesečnimi prihodki.

Občina Muta je v letu 2017 iz proračuna namenila za pomoč občanom kar 584.796,37 EUR, in sicer v obliki denarne socialne pomoči, subvencij najemnin, varstva predšolskih otrok, za institucionalno varstvo v zavodih, denarno pomoč ob rojstvu otrok in pomoč velikim družinam.

Denarna socialna pomoč je namenjena zadovoljevanju minimalnih življenjskih potreb občanov, ki živijo v nizkem socialnem standardu. Vloženih je bilo 56 vlog, od tega je bilo dodeljenih skupno 10.971,61 EUR za pokrivanje stroškov nakupa šolskih potrebščin in drugih stroškov za kritje premostitve trenutne socialne ogroženosti.

Subvencije najemnine za neprofitna stanovanja so v letu 2017 znašale 23.087,03 EUR. Upravičenci so najemniki v neprofitnih in tudi v tržnih stanovanjih na osnovi ugotovljenih dohodkov najemnika in oseb, ki živijo z njim.

Za institucionalno varstvo v domovih za starejše občane in drugih socialnih ustanovah smo izvedli doplačila oskrbnine za povprečno 22 oskrbovancev, kar je znašalo 157.247,89 EUR. Za socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu smo namenili sredstva v višini 27.118,20 EUR za povprečno šest uporabnikov.

V letu 2017 smo za 29 novorojencev izplačali denarne nagrade v višini 5.800,00 EUR. Dodeljenih je bilo tudi 19 nagrad družinam s tremi in več otroki do 15. leta, kar je skupno znašalo 3.800,00 EUR.

Subvencije k znižanemu plačilu programa Vrtca Muta so v letu 2017 znašale 320.226,00 EUR. Nekateri otroci iz naše občine pa obiskujejo vrtce v drugih občinah, za te je bilo sofinanciranih 35.345,64 EUR.

Marija OBRONEK

Mož sedi pred TV in se dere: "Ne, ne, budalo, kaj delaš, cepec, idiot, bik zaručani! Budalo, ne, ne, ne!!!" Žena se oglasi iz kuhinje: "Ne glej spet nogometa, če te tako razburja!" Mož: "Gledam posnetek najine poroke."

Dom Hmelina – izvajalec socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu

Starost je lepa in ustvarjalna kljub težavam, s katerimi se v tem obdobju lahko srečujemo. Različne oblike pomoči nam omogočajo večjo varnost in kakovost bivanja tudi v domačem okolju.

Ko človek ne zmore več poskrbeti sam zase in si zaradi starosti ali invalidnosti kljub temu želi živeti v svojem domačem okolju, je ena izmed rešitev socialnovarstvena storitev Pomoč družini na domu, ki se prične izvajati na zahtevo upravičenca ali njegovega zastopnika in lahko traja največ štiri ure dnevno oz. največ 20 ur tedensko. V Domu Hmelina smo na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe s 1. 1. 2017 začeli izvajati socialnovarstveno storitev Pomoč družini na domu za občane Občine Muta. Socialno oskrbo na domu izvajajo ustrezno usposobljeni strokovni delavci in oskrbovalci. V letu 2017 smo v povprečju imeli šest uporabnikov, za katere je bilo opravljenih 2497 ur storitev oskrbe pomoči na domu. Upravičenci do storitve so osebe stare nad 65 let, osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij, kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju in imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje.

Storitev prilagajamo individualnim potrebam posameznika in zajema: pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih (pomoč pri oblačenju ali slačenju, umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanju in negi osebnih

ortopedskih pripomočkov), gospodinjsko pomoč (prinašanje enega pripravljene obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora), pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (vzpostavlanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ...).

Dom v obsegu pomoči pri hišnih in drugih opravilih v primeru invalidnosti, starosti, otrokovega rojstva, bolezni, v primeru nesreč ter v drugih primerih, ko je ta pomoč potrebna za vključitev osebe v vsakdanje življenje, izvaja tudi storitev socialnega servisa. Dom je s strani društva Spominčica Ljubljana prejel naziv Demenci prijazna točka. Od leta 2012 organiziramo redna brezplačna mesečna srečanja, poimenovana Alzheimer Cafe. Srečujemo se vsak prvi petek v mesecu ob 16. uri v prostorih Doma Hmelina. Srečanja so namenjena vsem, ki se z boleznijo srečujejo ali pa jih ta tema zanima. Na srečanjih od strokovnih sodelavcev doma in drugih predavateljev udeleženci dobijo ustrezne informacije ter si izmenjajo izkušnje. Vemo, da bolezen demenca ne izbira, pride zelo po tiho in udari z vso močjo.

Janja RAMŠAK

Učenci Osnovne šole s prilagojenim programom so na vprašanje: Kakšna bi bila tvoja sanjska šola, zapisali:

- Namesto učiteljic nas bi učili roboti.
- Šolske ure bi bile dolge samo trideset minut.
- V šoli bi imeli tekoče stopnice, da se učenci pri hoji po stopnicah ne bi utrudili.
- Tudi šolske prostore bi čistil robot, zato ne bi potrebovali čistilk.

Matej Rikić, 8. r

- Učenci bi lahko v šolo prinašali svoje hišne ljubljence. Vsak učenec bi lahko k pouku prinesel kakšno žival.
- Učilnice bi bile zelo velike.
- Malice bi izbirali učenci sami.
- Na šoli bi imeli dvigalo, tako da učenci ne bi več hodili po stopnicah.
- Počitnice bi bile daljše, podaljšale bi se za cel mesec.
- V šoli bi zvonil šolski zvonec s prijetno zabavno glasbo, ki bi jo izbirali učenci.

Klara Štuhec, 9. r

Knjižnica Radlje – Muta

Krajevna knjižnica na Muti, ki deluje kot enota Knjižnice Radlje ob Dravi, je s tedensko odprtostjo 15 ur najbolj obiskana knjižnica, saj jo obiskuje 19 % vseh prebivalcev občine Muta. Odlično sodelujemo z lokalnimi ustanovami, društvi in posamezniki. Ljudje na Muti so knjižnico prepoznali kot prostor in možnost, kjer se lahko odvijajo najrazličnejši dogodki in dejavnosti, ki popestrijo dogajanje v kraju. Tako smo v letu 2018 že postavili na ogled razstavo filatelističnega društva Drava, razstavo g. Kristla Valtla o kmečki godbi Pernice in razstavo zeliščarskega društva Kamilice. Poleg teh rednih sodelovanj pogosto sodelujemo tudi z vrtcem in osnovno šolo, z društvom

upokoencev ter planinskim in turističnim društvom. Skupaj z njimi izvedemo različne delavnice, predavanja, potopise ter ostale dogodke, dostopne vsem občanom občine Muta in širše okolice. Naša skupna naloga v prihodnje torej je, da doseženo sodelovanje negujemo, nadgrajujemo in razvijamo, skratka, da z dobrim sodelovanjem nadaljujemo.

Slavica POTNIK,
direktorica Knjižnice Radlje ob Dravi

Pravljične urice

Pravljične urice približajo otrokom svet pisane besede in spodbudijo potrebo po branju. V knjižnici na Muti jih izvajamo vsak prvi torek v mesecu od 16. do 17. ure. Pričnejo se v mesecu oktobru in zaključijo v mesecu aprilu. Namenjene so otrokom od dopolnjenega tretjega leta starosti dalje. Prebrani pravljičari sledi še ustvarjalna delavnica, na kateri si otroci naredijo preprost izdelek, ki ga odnesejo domov.

Tanja REPNIK,
bibliotekarka in pravljičarka

Bralno-pogovorna srečanja

Prvo bralno-pogovorno srečanje na Muti je bilo 1. marca 2011. Od takrat se sestajamo enkrat mesečno, praviloma prvi torek v mesecu, od oktobra do maja. Najpogosteje se dobimo v prostorih društva upokoencev in invalidov, občasno pa tudi v knjižnici na Muti. Na bralno-pogovornih srečanjih beremo, debatiramo o različnih knjigah, izmenjavamo različna mnenja. Največkrat knjige izbiramo s priporočilnega seznama knjig za bralno značko za odrasle Korošci pa bukve beremo, obdelamo novosti ali druge aktualne knjige. Od leta 2014 organiziramo tudi bralna srečanja, ki potekajo v naravi. Prvo je bilo na Sv. Jerneju, nato na lovski koči na Pernicah, sledila je kmetija Arl na Pernicah, lansko leto pa smo bili na koči na Pesniku. »Branje je čudovito potovanje, ki ga želimo deliti«, zato tudi v prihodnje pričakujemo dobro sodelovanje in še več vključenih bralcev.

Marija MARKSEL in Aleksandra HLADNIK
PUŠNIK

Priporočamo za branje

Knjige za otroke in mladino:

Palacio, R. J.: Čudo
Green, J.: Krive so zvezde
Frankel, Erin.: Čudna; Groba; Drzna
Tacer, A.: Belouško boli zob
Košuta, M.: Ponikalnice

Knjige za odrasle:

Bucay, J.: Ti povem zgodbo
Ruiz-Zafon, C.: Senca vetra
Partljič, T.: Ljudje iz Maribora
Meissner, S.: Skrivnosti srečnega življenja
Moyes, J.: Ob tebi

Vesna DOBNIK,
bibliotekarka

OSNOVNA ŠOLA MUTA

Zima, zima bela v Vrtcu Muta

Otroci so se zelo razveselili prvih snežnih dni in Tetka Zima nam je letos postregla z obilico snežink ter tudi mrazom. Vse te naravne pojave smo s pridom izkoristili za učenje in spoznavanje naravnih procesov ter zakonitosti.

Za otroke so strokovne delavke vrtca pripravile raznovrstne in pester dejavnosti. O zimi in snegu so se pogovarjali, brali zgodbe in peli pesmice. Na snegu so otroci raziskovali njegove lastnosti, ga oblikovali, prenašali, z njim polnili lončke in vedra. Poleg igre na snegu, izdelovanja snežakov, sankanja in tekanja na smučeh so otroci sneg prinesli tudi v igralnico. Sneg so greli in talili, opazovali spremembe. Sneg so barvali in z njim risali, nastale so prave male umetnine. A tako hitro, kot je zima prišla, je tudi odšla in že veselo korakamo v toplejše pomladne dni.

Zimska šola v naravi

Bil je 12. februar 2018, ko smo se petošolci podali v zimsko šolo v naravi na Ribniško kočo v zimsko pravljico, kjer se čas ustavi. Najbolj nam bo v spominu ostal nočni pohod z lučkami in seveda smučanje z učitelji smučanja, ki so se vsak s svojo skupino trudili, da smo v teh nekaj dneh usvojili ali nadgradili znanje smučanja. In kaj vse zanimivega smo poleg smučanja še počeli? Izdelovali smo dišeče kopalne kroglice pod mentorstvom ge. Mire Krušič, si naredili pisane pustne maske, priredili pustni ples, se mastili s slastnimi krofi, za valentinovo izdelovali metuljčke, ki smo jih podarili skrivni osebi, šivali srčke iz blaga, se preizkusili v teku na smučeh, skakali po kupih snega, se kepali, sankali z lopatami, se med sabo družili in se veliko pogovarjali. Kot bi mignil, je bil tukaj že zadnji dan šole v naravi, ki nam bo ostala v lepem spominu po tem, kar smo v tej zimski pravljici pokrajini zanimivega, posebnega in skrivnostnega doživeli.

Alenka VILAR

Fotografije prispevala: Anja SREBOTNIK, prof.

Dvojno področno tekmovanje v šahu

Na Osnovni šoli Muta smo v tem šolskem letu izpeljali dvojno področno tekmovanje v šahu, kjer so učenci dosegli zelo dobre rezultate. Prvo področno tekmovanje za posameznike je potekalo 11. 12. 2017. Tekmovanja se je udeležilo 125 učencev in 15 mentorjev iz 12 koroških osnovnih šol. Beležimo naslednje rezultate: v kategoriji učenke letnik 2003 in mlajše je **Alja Stražišnik** dosegla 2. mesto, **Deja Ofak Brkič** pa 3. mesto. Med učenci, letnik 2006 in mlajši, je 1. mesto dosegel **Enej Stražišnik**, 2. mesto pa **Tine Špegelj**. Drugo področno ekipno tekmovanje smo izvedli 20. 2. 2018. Tokrat se je tekmovanja udeležilo 106 učencev in 11 mentorjev iz 12 koroških osnovnih šol. Učenci so tekmovali v kategorijah letnik 2009 in mlajši, letnik 2006 in mlajši ter letnik 2003 in mlajši. Tekmovanje se je začelo s krajšim kulturnim programom šolskega ansambla in pozdravom ravnateljice

OŠ Muta, gospe Anite Ambrož. Iz naše šole se je tekmovanja udeležilo devet tekmovalcev pod mentorstvom gospoda Ivana Harnika. Naši učenci so dosegli 1. mesto. Med učenkami, letnik 2003 in mlajše, so bile **Alja Stražišnik, Deja Ofak Brkič in Daša Ofak Brkič**, med učenci, letnik 2006 in mlajši, pa **Enej Stražišnik, Tine Špegelj, Nikola Štih, Luka Štih in Jan Korat**. Vsi prejemniki medalj so se uvrstili tudi na državno šahovsko tekmovanje. Vsem učencem izrekamo iskrene čestitke!

Jelka FURMAN

Mednarodni projekt za preprečevanje nasilja na Osnovni šoli Muta

V letošnjem šolskem letu smo se na Osnovni šoli Muta pridružili mednarodnemu projektu za preprečevanje nasilja Empowering child's strengths for violence prevention, v okviru katerega sodelujemo z Ekološko-kulturnim društvom za boljši svet iz Maribora. Projekt se bo izvajal v osmih evropskih državah, med drugim tudi v Sloveniji (nosilec je Društvo za boljši svet). V okviru tega projekta, ki je financiran iz sredstev fundacije OAK, bo ustanovljen slovenski center za preventivo proti nasilju nad in

med otroki. Društvo za boljši svet že izvaja izobraževalni program po metodi vztrajnostnega pristopa »resilience approach«, s katerim bo postavilo tim strokovnjakov, staršev, učiteljev, prostovoljcev in mladostnikov, ki bodo usposobljeni za izvajanje preventivnih programov proti nasilju v slovenskih šolskih ustanovah in domovih. Na OŠ Muta smo v projekt vključene tri strokovne delavke – vodja projekta Lucija Breznik, Branka Pečolar in Marija Lisec – ki smo se v mesecu avgustu 2017 udeležile izobraževanja trenerjev učiteljev. V projekt so vključeni vsi šestošolci, prav tako pa smo ustanovili šolski krožek Stop nasilju, kamor so vključeni sedmo-, osmo- in devetošolci. V projekt je redno vključenih 56 učencev, po potrebi pa vključimo še ostale učence. Vsak mesec potekajo srečanja v okviru razrednih ur, ki jih vodimo strokovne delavke, vključene v projekt, trikrat

letno pa nas obiščejo tudi člani društva. Teme razrednih ur so vezane na preventivo proti nasilju in jih strokovne sodelavke pripravimo v sodelovanju z Društvom za boljši svet. V mesecu marcu 2018 je potekalo zadnje izobraževanje za starše in učitelje Starš, ki ima avtoriteto. Starši in učitelji so imeli možnost prisostvovati še na treh drugih izobraževanjih, in sicer Pravilna izbira vrednot za vzgojo otroka, Vpliv medijev in družbe na otroka ter Vzgoja prihodnosti – nenasilje in čuječnost. Nasilje je dandanes pereč problem, ki se ga dobro zavedamo in verjamemo, da bo v teh štirih letih trajanja projekta viden napredek. Le s komunikacijo, dobro voljo in skupnim sodelovanjem vseh vpletenih lahko poskrbimo za boljši svet!

Strokovne delavke OŠ Muta

SREDNJA ŠOLA SLOVENJ GRADEC IN MUTA

Od idej do konkretnih izdelkov na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta

Prav pošteno smo že zakorakali v drugo polovico šolskega leta 2017/18; v začetku smo postavili cilje na različnih strokovnih področjih in opetismovraznovrstnedomačetermednarodneprojekte. Pouk in učenje sta najpomembnejša, a ti dve dejavnosti znamo tudi popestriti; različni projekti so eden od mnogih načinov dodatne motivacije in doseganja cilja, da učne vsebine splošnih in predvsem strokovnih področij povežemo, tudi z zunanjimi sodelavci, in dijake pripravimo za življenje.

Izjemen uspeh na Sloveniaskills

Sloveniaskills je tekmovanje v poklicnih spretnostih mizarjev, ki se odvija vsaki dve leti. Zmagovalcu se odprejo vrata za nastop na evropski olimpijadi poklicev Euroskills, ki bo konec tega leta v Budimpešti. Na tekmovanju v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču v okviru sejma Informativa smo sodelovali v dveh panogah. V kategoriji stavbni mizar je tekmoval **Tadej Kalajžič** z nalogo izdelati okno s prečniki, ki so po sredi krilo razdeljevali v loku. V kategoriji pohištoeni mizar je našo šolo zastopal **Jernej Poročnik**, moral je izdelati mizico z notranjimi pregradami, med katerimi drsi predal, ki je lahko narejen izključno ročno. Oba naša tekmovalca sta pri izdelavi izdelka zbrala največ točk in zmagala. Ključ do takega uspeha je poleg talenta pri tekmovalcih tudi v volji in pripravljenosti na delo izven pouka. Dijaka Tadej in Jernej sta po tekmovanju izrazila veliko zadovoljstvo glede same izvedbe, vendar Jernej kljub zmagi po pravih Euroskillsa zaradi svoje mladosti ne bo mogel sodelovati na evropskem prvenstvu. Novo priložnost bo dobil čez dve leti.

Za zmagovalca Tadeja je ta zmaga velik prelom. Čaka ga velik priprav za evropsko tekmovanje in s tem priložnost, da svoje znanje in spretnosti še nadgradi.

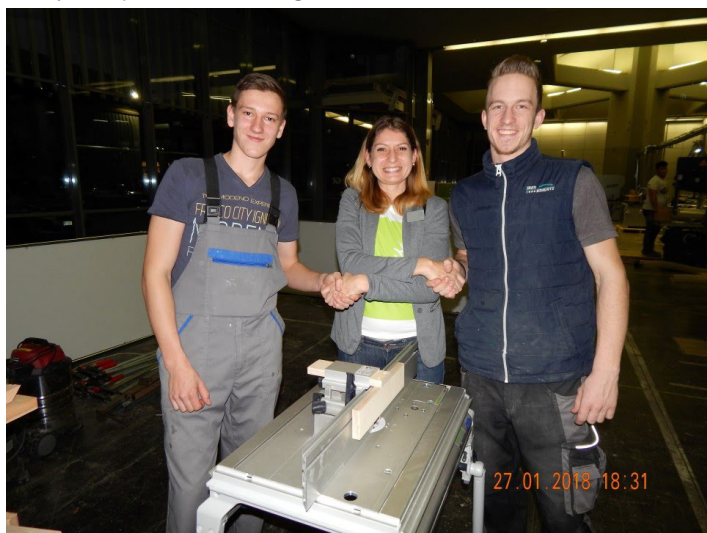

Foto: Jernej in Tadej ob zmagi

Gostinstvo in turizem

Dijaki naše šole so sodelovali na 64. **Gostinsko-turističnem zboru v Kranjski Gori**. Sodelovali sta ekipi s področja strežbe in kuharstva. Na tekmovanje so se pod vodstvom mentoric aktivno pripravljali že od začetka šolskega leta.

Področje kuharstva so zastopali: **Kotnik Nejc (GT2), Žiga Florjančič (GT1) in Grega Vavkan (GH3)**, pod mentorstvom **Bernarde Klančnik**. Prejeli so srebrno priznanje.

S področja strežbe so se tekmovanja udeležili **Martina Breznik, Lea Štumpfl in Domen Šmon, vsi dijaki GT2**. Njihova mentorica je bila **Dragomira Šavc**. Prejeli so bronasto priznanje.

Dijaki 4. letnika programa **Gastronomija in turizem** so se oktobra odpravili na strokovno ekskurzijo na Češko, decembra pa pripravili **Češki večer**, kjer so staršem in ostalim povabljenim postregli s češkimi jedmi, ki so jih pripravili sami. Večer so popestrili tudi s češko glasbo in predstavitvijo same ekskurzije.

Foto: Potepanje po Češki

Vtisi dijakinje **Ana Vilar**: »... Med vsemi ogledi mi je bil najbolj navdihujoč razgled na mestece **Češki Krumlov**. Vesela sem, da smo lahko imeli veliko prostega časa, kar nam je prav vsem zelo ustrezalo, saj dijaki radi sami raziskujemo in se v krogu prijateljev pozabavamo v kakšnem baru ob dobrem češkem pivu ter seveda veselem vzdušju.«

Sodelovanje s fakulteto za arhitekturo

Naša šola že več let sodeluje s Fakulteto za arhitekturo iz Ljubljane in doslej smo skupaj pripravili že dve razstavi lesenih izdelkov, ki sta bili zelo uspešni. Študenti načrtujejo in oblikujejo različne izdelke iz lesa, naši dijaki jih potem konstrukcijsko ter tehnološko razvijejo in izdelajo v naši šolski delavnici. Tokrat je pred nami nov izziv, in sicer izdelava lesenega pohištva za šole in vrtce v sodelovanju s Fakulteto za arhitekturo iz Ljubljane. Seznanili so nas z novimi, inovativnimi predlogi za tovrstno pohištvo.

Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku z gostom pisateljem Ivanom Sivcem

Tudi letos smo se z voditeljema **Mašo Jereb in Janom Ošlakom** ter recitatorjema **Martino Mrakič in Ninom Laznikom** poklonili kulturi ... tokrat malo drugače ...

Pogovor s pisateljem sta vodila **Kaja Kramljak in Anže Vetrh**. **Gospod Ivan Sivec** je z nami delil svoje izkušnje pisatelja, kako se loteva pisanja zgodb, od kod ideje. Beseda je tekla tudi o spoštovanju slovenstva, domovine. Najzanimivejša je bila seveda zgodba z Aljaske in srečanje z medvedji. Ivanu Sivcu smo se poklonili tudi z njegovo pesmijo **Kjer lastooke gnezdi** v izvedbi **Rudija Breznika, Larise Obretan in Rebeke Viltušnik**.

V samo prireditev smo vključili tudi recitacije Prešernovih in Sivočevih besedil, s tem smo potrdili misel, da je slovenski jezik čudežen jezik za poezijo in pripoved; naši avtorji so ga s svojimi stvaritvami povzdignil v svet in visoko kulturo. Tudi zapeta Prešernova **Od železne ceste (Rudi Breznik, Gaja Mlakar, Larisa Obretan, Špela Laznik, Rebeka Viltušnik, Urška Bernard, Nina Jenko)** je prevzela gledalce.

I. Sivec je zapisal: "Ko pa začnem brati, pozabim na vse okoli sebe in se povsem predam potovanju skozi čas in prostor. Vsak prosti trenutek izkoristim potem za to, da lahko nadaljujem pot. In ko na koncu vendarle pristanem na zaključku poti, hodijo junaki in kraji še dolgo z menoj. Postali so moji prijatelji, z menoj se pogovarjajo in izmenjujejo mnenja, postali so del mene." Skupaj smo ugotovili, da je potovanje v kraljestvo zgodb pomembno, zanimivo, prav nič dolgočasno...

Foto: Kaja in Anže v pogovoru z Ivanom Sivcem

VGC Dogaja se! Center aktivnosti Koroške tudi za občane Mute

V okviru projekta Večgeneracijski center Dogaja se! Center aktivnosti Koroške se izvajajo raznovrstne vsebine, katerih cilj je dvigniti kakovost življenja, povečati socialno vključevanje in tako preprečiti zdrs v socialno izključenost ter revščino.

Pod okriljem projekta pripravljamo delavnice za kakovostno preživljanje prostega časa in krepitev samopodobe, delavnice za osebno nego ter zdrav življenjski slog, ustvarjalne delavnice, počitniške aktivnosti za otroke, dejavnosti za otroke s posebnimi potrebami, razredne ure na osnovnih šolah, delavnice v vrtcih, učno pomoč, terapevtske urice z živalmi, skupine za samopomoč, delavnice učenja slovenščine in tujih jezikov. V sodelovanju s CSD Radlje ob Dravi redno izvajamo tudi program krepitev družin in mnoge druge aktivnosti. Vsebine so zasnovane z modernimi pristopi za različne generacijske in interesne skupine.

Bralna noč na 2. OŠ v Slovenj Gradcu

Dijaki programa Predšolska vzgoja so letos že tretje leto zapored sodelovali v projektu Bralna noč, ki je v petek, 2. 2., in v soboto, 3. 2. 2018, potekal na 2. osnovni šoli Slovenj Gradec. V projektu je sodelovalo 18 dijakov prvega, drugega in tretjega letnika programa Predšolska vzgoja, ki so si s sodelovanjem pridobili pomembne praktične izkušnje za delo z otroki. Projekt je letos potekal nekoliko drugače, kot smo ga bili vajeni. Najprej je sledil ogled predstave Sovica Oka, tej pa kratka glasbena delavnica in kviz, pri katerem so dijaki skupaj z učenci preizkusili svoje znanje ter glasbene in gibalne sposobnosti. Pa tudi to, kako dobri poslušalci so. Po končanem kvizu so skupaj z učenci odšli v učilnice, kjer so jim prebrali še pravljico za lahko noč. Zjutraj je bila na urniku najprej kratka telovadba in nato zajtrk. Tako učenci kot tudi dijaki so se domov vrnili polni lepih vtisov.

Tako so učenci OŠ in OŠPP Muta obiskovali počitniško varstvo, se udeležili filmskih delavnic, medobčinskega otroškega parlamenta, zanje smo izvedli več delavnic na temo »Z računalnika na parket«, ki so namenjene krepitevi medosebnih odnosov in socialnih veščin. Posamezniki so bili vključeni v program krepitev družin, obiskovali so plezanje za otroke in skupine za samopomoč. Redno obiskujejo tudi kreativne urice za otroke s posebnimi potrebami. Starši in strokovni delavci so se pogosto udeležili tudi strokovnih predavanj.

Več o projektu in mesečnih aktivnostih si lahko preberete na naši spletni strani. Vabljeni v našo družbo.

Foto: Ekipa dijakov predšolske vzgoje na bralni noči

Alenka HELBL

Monika MITHANS, vodja projekta

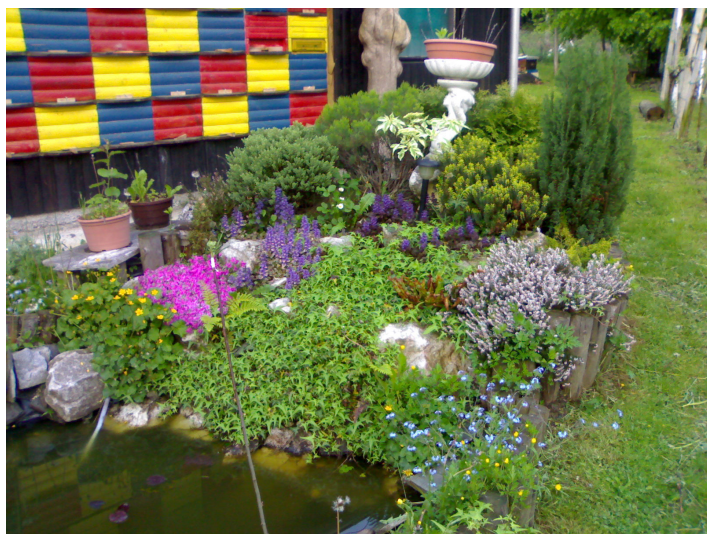

Osmislimo svoje življenje in življenja mladih generacij.

Kaj lahko vsak posameznik naredi za čebele in kako lahko vsi skupaj pomembno prispevamo k ohranjanju okolja in s tem pogojev za obstoj čebel?

Teško pričakovana razglasitev svetovnega dne čebel in proo praznovanje, ki ga bomo obeležili in praznovali letos 20. maja, nas navdaja z velikim veseljem. Svetovni dan čebel pa nas poleg velike prepoznavnosti opominja na odgovornost do čebel in ostalih oprasovalcev, ki so zelo občutljivi na spremembe v okolju, zato jih upravičeno imenujemo indikator čistega okolja. Zavedati se moramo, da smo ravno ljudje tisti, ki s svojim obstojem in delovanjem lahko poskrbimo, da bodo čebele in ostali oprasovalci še naprej opravljali svoje osnovno poslanstvo, to pa je oprasovanje rastlin. Predvsem je naša naloga, da prav vsak posameznik po svojih močeh prispeva k ohranjanju okolja in s tem tudi našim zanamcem zagotovi pogoje za življenje. Ne smemo dopustiti, da nas naš notranji pohlep žene v nepremišljena dejanja, ki dolgoročno ogrožajo živalske vrste, kamor sodijo tudi čebele.

Kako lahko vsi skupaj pomagamo?

Čebelam je treba pomagati s sajenjem medovitih rastlin, predvsem avtohtonih. K temu lahko pripomore vsak od nas in tako čebelam pomaga preživeti. Na svoj cvetlični in zelenjavni vrt, na balkone in v cvetlične lončke posadimo medovite rastline, lokalne oblasti pa jih lahko sadijo na javnih površinah. Te rastline dajejo čebelam medicino in cvetni prah, nas pa bodo razveseljevale s cvetjem in svojo lepoto. Treba je le izbrati prave sorte, tako da bomo prijetno združili s koristnim, da bo torej lepo za naše oko in koristno za čebele.

Katere medovite rastline, ki privabljajo čebele, lahko posadimo na domačem vrtu in na javnih površinah?

Pomembnejše rastline za čebele so leska, zvončki, trobentice, žafrani, vrbe, telohi, rese, divja češnja, vse začimbnice in dišavnice, vse sadno drevje, oljna ogrščica, akacija, lipa, javor, kostanj, sončnica, ajda, facelija in druge. Precej je tudi rastlin, ki jih gojimo kot okrasne in so prav tako koristne za čebele. S sajenjem avtohtonih in okrasnih cvetočih rastlin lahko precej pripomoremo k ohranitvi čebel. Na svoje vrtove sadimo medovite trajnice, kot so skalni grobeljnik, avbrecija, zvončnica, nageljčki, plamenka, grenik, teloh, jesenska astra, rudbekija, orlica, srčki, potonika, plahtica, ivanjščica, lilija, maslenica, ostrožnik, ameriški slamnik, rman, jetičnik, jesenska anemona, kamnokreč, šmarnica, kroomočnica, hosta, hermelika, homuljica, jeglič, netresk in številne druge. S primerno zasaditvijo bo naš vrt zažarel v prelepah barvnih odtenkih, čebele pa bodo na njem pridno nabirale medicino in cvetni prah. Poleg okrasnih rastlin so zelo medovite vse začimbnice in dišavnice, ki jih je prav tako koristno imeti na vrtu. To so predvsem žajbelj, origano, bazilika, vse vrste met, hermelika, timijan, pelin, melisa in številne druge. Če imamo na vrtu veliko prostora, lahko zasadimo večje medovito grmičevje in drevesa, ki nam ne bodo samo popestrila okolice doma, ampak bodo privlačna tudi za čebele. Od grmov lahko sadimo dišeče vrtnice, lešnike, ribez in kosmulje, vse vrste vrb oziroma mačic, liguster, hibiskus, vse vrste drenov in kovačnikov ter druge. Od dreves pa lipo, divjo češnjo, pravi in divji kostanj, evodijo, japonsko soforo, cigarovec, tulipanovec, amorfo, gledičijo ter seveda številne druge. Z avtohtonimi rastlinami je mogoče urediti vrt, ki bo prijazen do čebel, saj bodo v njem vedno našle nekaj paše, hkrati pa nam bo v lep okras in ponos.

Jure JUSTINEK, Nataša KLEMENČIČ
ŠTRUKELJ,
Čebelarska zveza Slovenije

Pepca zavistno prijateljici Štefki: "Ohoho, kako si lepo shujšala. Kakšna nova dieta?"
Štefka: "Kje pa? Le krompir, korenje in fižol." "A res? Pa si ose to kuhala ali pekla?"
"Okopavala."

Čas je, da pomislimo nase

V Zdravstveni postaji Muta že eno leto potekajo različne brezplačne zdravstvenovzgojne delavnice, ki so zelo pomembne za preprečevanje bolezni in ohranitev dobrega zdravja.

Z učnimi delavnicami in projekti promocije zdravja, ki jih izvajamo v Zdravstvenovzgojnem centru Muta, Vam želimo pomagati, da razvijete zdrav življenjski slog in zadovoljstvo s samim seboj. Učne delavnice so le osnovno pomagalo, da se seznanite z zdravim načinom življenja in se odločite za spremembo. Težji del pa je na Vas, da v spremembi vztrajate in živite zdravo.

Katere zdravstvenovzgojne delavnice potekajo v zdravstvenovzgojnem centru na Muti?

1 ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG IN DEJAVNIKI TVEGANJA

Govorimo o pomenu zdravega življenjskega sloga (zdrave prehrane, telesne dejavnosti, nekajenja, opuščanje tveganega/škodljivega pitja alkohola, obvladovanja stresa, spanja ipd.) za ohranjanje in krepitev zdravja, preprečevanje nastanka kroničnih bolezni oziroma za kakovostnejše življenje s kronično boleznijo. Na delavnicah pridobite motivacijo in podporo za spremembo vedenja, povezanega z zdravjem. Pridobite informacije o bioloških dejavnikih tveganja (zvišan krvni tlak, zvišane maščobe v krvi, zvišan krvni sladkor), o njihovem vplivu na nastanek kroničnih bolezni in o njihovi povezanosti z življenjskim slogom.

2 ALI SEM FIT

S strani fizioterapevta pridobite informacije o telesni pripravljenosti, prav tako se Vam ponudi individualni nasvet za zdravju prijazno telesno dejavnost.

3 ZDRAVO JEM

Najpomembnejša znanja o zdravi prehrani in njenem pomenu za zdravje ter veščine za postopno uvajanje sprememb v svoje prehranjevanje (kako izbrati zdrava

živila v pestri ponudbi na trgovskih policah, kako sestaviti zdrav jedilnik na enostaven način, zdravo prehranjevanje v različnih življenjskih situacijah ipd.).

4 ZDRAVO HUJŠANJE

Strokovna podpora in pomoč pri zdravem hujšanju ter znanja in veščine za spreminjanje prehranskih ter gibalnih navad in psihološko podporo v procesu hujšanja ter vzdrževanja zdravega življenjskega sloga.

5 GIBAM SE

Pod vodstvom diplomirane fizioterapevke in fizioterapevta pridobite poglobljeno oceno lastne telesne pripravljenosti ter postopno po individualnem programu povečujete količino telesne dejavnosti in spreminjate gibalne navade. Usvojite znanja in veščine za samostojno izvajanje telesne vadbe ter na podlagi meritev dobite informacije o lastnem napredku v telesni dejavnosti, gibalnih navadah in telesni pripravljenosti.

6 DA, OPUŠČAM KAJENJE

Strokovno voden program opuščanja kajenja.

Psihoedukativne delavnice:

7 PODPORA PRI SPOPRIJEMANJU Z DEPRESIJO, TESNOBO IN STRESOM

V delavnici spoznate osnovne značilnosti depresije, anksioznosti (tesnobe) in stresa, vzroke ter potek in način zdravljenja. Prav tako pridobite znanja in veščine, s katerimi si lahko pomagata sami ter izboljšata svoje počutje (tehnike sproščanja, tehnike preusmerjanja misli in čustev, načrtovanje odziva na stresne situacije, razvijanje čustvenega zavedanja ipd.). Z drugimi v skupini si lahko izmenjate izkušnje in se medsebojno podpirate.

8 TEHNIKE SPROŠČANJA

Spoznate in se naučite osnovnih značilnosti sproščanja in preizkusite tri različne tehnike sproščanja (dihalne vaje,

postopno mišično sproščanje, vizualizacijo pomirjujočega kraja), spoznate njihove prednosti ter dobite priporočila, da jih lahko izvajate tudi sami doma.

SVITOVA KONTAKTNA TOČKA – vsak petek v zdravstvenovzgojnem centru v Zdravstveni postaji Muta

Kakšen je pomen SVIT-ove kontaktne točke?

- o Informiranje o pomenu odzivnosti v programu SVIT.
- o Kaj narediti, če vabilo izgubiš, založiš ali nanj pozabiš?
- o Kako pravilno odvzeti vzorec blata in kako ga poslati?
- o Kako preprečevati in zgodaj odkriti raka na debelem črevesu in danki?
- o Posredovanje stikov ljudem.

Kako se lahko prijavite na aktivnosti, ki potekajo v zdravstvenovzgojnem centru na Muti?

Splošni zdravnik odda napotitev v zdravstvenovzgojni center, posameznik pa dobi pisno vabilo na dom z vsemi potrebnimi informacijami.

Začnite z osredotočanjem na sebe in ohranite svoje pozitivne lastnosti. Jejite uravnoteženo prehrano. Privoščite si dovolj spanja in počitka ter uživajte v prostem času vsak dan. Ne pozabite pregledati svojega urnika za redne zdravstvene in zobozdravstvene preglede, tako poskrbite tudi za svoje zdravje in preventivno preprečevanje bolezni.

Petra ČURIN, dipl. med. s.

Idiopatska pljučna fibroza – suh kašelj je lahko znak hude bolezni

Idiopatska pljučna fibroza (IPF) je redka bolezen pljuč, po odkritju katere bolnikom ostane v povprečju le še od dve do pet let življenja. Za bolezen predvsem starejših ljudi je značilno brazgotinjenje pljučnega tkiva, zaradi katerega bolnik vse težje diha. Vzroka za IPF še ne poznamo, dejavniki toeganja pa so kajenje, delo ali bivanje v umazanem okolju in genetika.

Znaki IPF so neznačilni – suh kašelj, težka sapa, pokanje v pljučih in betičasti prsti. Zato je pot do diagnoze pogosto dolgotrajna. Čeprav je, kot opozarja prim. Katarina Osolnik, dr. med. s Klinike Golnik, za bolnike z idiopatsko pljučno fibrozo najbolj pomembno prav pravočasno odkritje bolezni: »Če bolezen odkrijemo v zgodnejši fazi, je možnost zdravljenja boljša. Ko zdravnik posumi na IPF, mora bolnika takoj napotiti k specialistu za pljučne bolezni.«

»Prosrite za dodatne preiskave, če težave z zadihanostjo in kašljem ne pojenjajo,« svetuje predsednik Društva pljučnih in alergijskih bolnikov Mirko Triller, ki bolnike poziva, naj svojemu zdravniku vedno povedo, kako se zares počutijo.

Možnosti zdravljenja IPF so omejene. Ena od možnosti je transplantacija pljuč, ki je primerna le za nekatere bolnike, večino pa po obravnavi na posebnem konziliju Klinike Golnik zdravijo z antifibrotiki, ki upočasnijo upad pljučne funkcije. V napredovalni fazi bolezni bolnike zdravijo s kisikom, zdraviti morajo tudi pridruženo srčno popuščanje in lajšati hud kašelj. Na koncu bolnikom z IPF omogočijo paliativno obravnavo. »Zelo pomembno je, da se z bolniki in svojci odkrito pogovorimo, saj večina za IPF sliši prvič in take diagnoze ni lahko sprejeti,« sklene primarijka Katarina Osolnik, dr. med.

Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov

Delo patronažne službe

Kot patronažna medicinska sestra opravljam delo že 17 let, kot koncesionarka pa 12 let. Opravljam polivalentno patronažno dejavnost v občini Muta. Polivalentna medicinska sestra obravnava posameznika, družino in skupnost. Vstopa v družino in obravnava vse starostne skupine prebivalstva.

Delo patronažne sestre določajo pravila ZZSZ. Na območju občine Muta delo opravljava dve diplomirani medicinski sestri. V okviru patronažne službe je zaposlena še Patricija Ravnjak, dipl. med. sestra. Izvajamo preventivne in kurativne obiske na domu.

Preventivni obiski se nanašajo na ranljive skupine pacientov (nosečnice, novorojenčke, otročnice, slepe in slabovidne, invalide, onkološke bolnike...) in jih izvajam skladno s predpisi. Mamice z novorojenčki nestrpnost pričakujejo moj obisk. Nosečnica ima mnogo vprašanj. Invalid morda ne ve, kakšen medicinsko tehnični pripomoček bi mu osebni zdravnik lahko še predpisal. Starostnik največkrat potrebuje posluš in prijazno besedo ob svojih zdravstvenih težavah. Moje poslanstvo se veže na zdravstveno vzgojno delo, skladno z njegovo doktrino.

Velik delež mojega dela predstavljajo kurativni obiski. Ti se nanašajo na izvajanje postopkov zdravstvene nege po naročilu zdravnika. Postopki in storitve so zapisani na delovnem nalogu, ki je uradni obrazec, izdan s strani osebnega zdravnika, zdravnika v bolnici ali dežurnega zdravnika. Na njem so natančno opredeljena frekvenca, začetek, čas trajanja in konec obiskov. Vsak delovni nalog ima rok trajanja. Prihajajo lahko iz katerekoli zdravstvene ustanove v Republiki Sloveniji. Kurativni obiski so se v zadnjih letih močno povečali na račun krajših ležalnih dob in seveda napredka medicine. Jasno in znano je, da pacient veliko bolj je okreva v domačem okolju.

Pri svojem delu se srečujem z velikim veseljem družine ob rojstvu in s tisko ter žalostjo družine ob težki bolezni in slovesu.

Življenjska doba se je podaljšala. Družba si prizadeva, da bi lahko starostnik preživel jesen svojega življenja na svojem domu, obkrožen s svojci. Patronažna sestra poskuša s svojim znanjem, sposobnostjo koordinacije dela in skrbjo vključiti vse trenutno obstoječe službe ter zagotoviti dostojno starost na pacientovem domu. Povezujemo se s socialno službo, RK, Karitasom, službo pomoči na domu, sosedsko pomočjo in občino.

Poseben pomen in veljavo je v današnjem času dobila paliativna zdravstvena nega. Kot patronažna sestra poskušam skladno z doktrino paliativne zdravstvene nege pomagati lajšati težave umirajočim in njihovim svojcem doma. To so trenutki, ko družina bolj kot kadarkoli potrebuje pomoč, podporo in občutek varnosti.

Nenehne novosti s področja zdravstvene nege terjajo izobraževanja, spremljanje in nadgrajevanje obstoječih znanj. Smo tudi učna baza za mlade bodoče diplomirane medicinske sestere.

V okviru svoje dejavnosti nudim tudi pedikuro na domu.

Patronažna sestra sem z dušo in telesom. Svoje delo opravljam zavzeto, resno in s polno odgovornostjo. Z obiska odhajam zadovoljna, da sem tisti dan za točno določenega pacienta naredila vse, kar je bilo v moji moči. V teh letih so se stkale vezi, ki so mi omogočile videti stvari, ki so očem prikrile. Kot je dejal Mali princ »Kdor želi videti, mora gledati s srcem, kajti bistvo je očem prikrilo«. Zato želim, da bi tudi v prihodnje vsi gledali na naše sokrajane z velikim srcem in odpirali nova duhovna obzorja.

Suzana TOPLER,
diplomirana medicinska sestra

Počastitev praznika slovenske kulture

Okoli 8. februarja v počastitev slovenskega kulturnega praznika po vsej Sloveniji potekajo številne kulturne prireditve. V občini Muta osrednjo proslavo v čast slovenske kulture vsako leto organizira Kulturno-umetniško društvo Muta.

Letošnja proslava je potekala v telovadnici OŠ Muta. Številni obiskovalci so lahko prisluhnili ubranim taktom Pihalnega orkestra Muta in Kmečke godbe Pernice ter doživetemu petju Mešanega pevskega zbora Zvon in Mladinskega pevskega zbora OŠ Muta. Godbeno-pevski večer je s svojim nastopom obogatila še priljubljena koroška pevka in kitaristka Ditka.

Ob tej priložnosti Kulturno-umetniško društvo Muta že tradicionalno podeljuje priznanja za posebne dosežke na področju ljubiteljske kulture. Letošnje leto je priznanje za dvajset let prizadevnega vodenja Ženskega pevskega zbora Klasje prejela Bernarda Žvikart. Vidno ganjena nagrajenka se je v kratkem govoru zahvalila svojemu očetu, ki jo je usmerjal in spodbujal na začetku njene poti, ter vsem pevkam, ki jih je kljub veliki generacijski razliki uspešno vodila na številnih nastopih v zadnjih dveh desetletjih.

© Timotej Koležnik

Mag. Majda M. LESJAK,
predsednica KUD Muta

»Špilamo že 115 let«

Še pomnimo, že skoraj davno smo zapisali – žuljave roke prvih muzikantov so božale »klapne«, so vzvalovile melodije – kakor molitev za lepše čase! Kakor molitev! Sta nas razredčili, osiromašili dve svetovni vojni, nas skoraj dotolkla »svoboda« po siloviti drugi vojni. Takrat smo se zavili v kulturni molk, bil je glasnejši kakor bobni. Da bo mladi rod razumel, ker nismo smeli igrati na procesijah in cerkvenih dogodkih, so ti »hudičevi« kmetje protestirali, sabotirali – hude, nevarne obtožbe tistih let! Smo se obdržali, naše korenine so še, globoko orasle v strmine naših kmetij, v drevesa gozdov. Sicer bi nas politični mrz od novega

sistema stisnil. Še vedno smo kopija teh upornih ljudi. Pa tudi, preveč naporov je bilo vloženo v to našo kmečko godbo. Iz prve vojne se je vrnilo le nekaj fantov, med njimi tudi invalidi. Druga vojna je vzela še večji davek. Pa smo se z žulji svojih rok spravili k sebi. Vedno so nam pobrali instrumente, le redki so jih uspeli skriti. Tisti, ki so preživeli, so vedno rekli: »Pleh muzika mora biti!« In bila je! Sami so plačevali kapelnika, učitelje, kupovali instrumente. Že navaden klarinet je bil vreden za dobro kravo. V letih protesta – kulturnega molka so vadili, zaigrali pa menda vsakemu paru ob poroki. So zaigrali na »flincarijah« ali tistih redkih kmečkih veselicah – na balih, so rekli. Nekako v sredini šestdesetih let, seveda prejšnjega stoletja, so na pobudo nekaj posameznikov spravili Kmečko godbo Pernice na višjo strokovno raven in še z učenjem povečevali število godcev. Zanimivo, ženska med godci ni imela kaj iskati! Ko pa so prve flautistke prebile ta moški zid, so stari godbeniki ugotovili, da je to čisto v redu. Posebnost naših planin, skoraj pri vsaki hiši je znalo tudi kakšno dekle potegniti meh. Seveda to ni bila nič kaj hvaljena stvar. Pa to je že tako davno?

Za prve enake obleke in nekaj instrumentov smo zbirali prostovoljne prispevke. Menda na obeh bregovih naše Bistrice ni bilo kmeta, ki ne bi primaknil kakšnega ploha za svoje muzikante. Zaupali so, vedeli in želeli so. Veliko ljudi je bilo za ta uspeh zaslužnih, zelo nevhvaležno je danes naštevati kmetije, pa čeprav bi si nekateri to, kot rečemo, krvavo zaslužili. Ta naša godba si je pod vodstvom kapelnika Sandija Pungartnika na različnih srečanjih in tekmovanjih prislužila lepo vrsto odličnih priznanj, na katere smo upravičeno ponosni. Letos smo za svoje ljudi v petek, 23. marca, pripravili že 25., bi rekli že jubilejni, Jožefov koncert. Tudi letos se je na Muti predstavila cela vrsta najboljših glasbenih ansamblov. Mirno trdimo, da smo z našimi koncerti na Muto pripeljali vse dobre glasbenike, ki nastopajo na naši glasbeni estradi. Ne smemo pozabiti na vse Miklavževe koncerte, izvedene v cerkvah ali drugih primernih prostorih, namenjeni so sicer otrokom, pa kjer so otroci, so tudi starši pa mnogi porečejo, da so to eni izmed lepših koncertov. Še vemo, kako veselo je bilo, ko smo v Bistriškem jarku odprli naš godbeni dom. Veliko smo delali, pa vendar smo vadili pri kmetih, v tisti mali hiški pri drevnici in si uredili v prostorih bivše mesarije na sp. Muti končno svoj dom. Za našo 115-letnico obstoja pripravljamo na Muti poseben jubilejni koncert, nato pa še srečanje godb. Obe prireditvi bosta kot lep pušeljc ob jubileju in občinskem prazniku. Veselimo se vašega obiska.

Za Kmečko godbo: Kristl VALTL

40 let delovanja rogistov LD Muta

Lovski rog je v Sloveniji zadnjih 45 let zelo pridobil na pomenu. Od prvotne, povsem praktične delovne opreme lovcev za medsebojno sporazumevanje na lovu in klicanje psov, je postal nepogrešljiv instrument za proizvajanje uglasenih zvokov, postal je simbol lova in lovske kulture. Igranje slovenskih rogistov na lovske rogove je postalo z našimi izvirnimi, spevnimi slovenskimi melodijami pojem tudi v deželah, kjer se je ta običaj pred nekaj stoletji na velikih dvornih lovih rodil in je danes del vsakdanje kulture. Rogisti LD Muta so pod vodstvom Adija Smolarja starejšega in Mihe Repnika začeli leta 1978. Takrat so bili člani Zdravko Viler, Zdravko Verdinek, Titos Keber, Ernest Dobrina in Ivan Draučbaher, kasneje so se pridružili še: Oto Pungartnik, Avgust Pasterk, tik pred razpadom se je pridružil še Silvo Poročnik, ki je še zdaj aktiven član. Po nekaj letih uspešnega delovanja je skupina razpadla. Začeli smo znova, menjavali so se umetniški vodje in tudi člani, z velikim srcem in voljo smo nadaljevali po stečini, ki so jo začeli naši predhodniki. Veliko nastopamo po naši lepi deželi, v sosednji Avstriji, Hrvaški in Italiji, na lovskih obletnicah, kinoloških prireditvah, na srečanju lovske kulture na Koroškem, redno se udeležujemo mednarodnih srečanj pevskih zborov in rogistov, okroglih obletnic naših lovskih tovarišev. Na žalostnih sprevodih s prelepimi žametnimi zvoki lovskih rogov pospremimo lovce v večna lovišča. Smo tudi člani Lovske družine Muta. Veliko podporo imamo tudi s strani našega župana in ostalih sodelavcev ter sodelavk, vedno sem naletel na lepo besedo in pomoč tudi s strani Majde Marije Lesjak, predsednice kulturno-umetniškega društva, katerega člani smo.

Silvo POROČNIK

Pihalni orkester Muta

Društvo Pihalni orkester Muta deluje neprekinjeno že od leta 1895, torej ima že 123-letno tradicijo. V tem obdobju se je orkester udeležil in izvedel najrazličnejše prireditve, koncerte, parade, srečanja, gostovanja in ne nazadnje tudi tekmovanja. Tako bo v letu 2018 glavni dogodek orkestra sodelovanje na 38. Tekmovanju slovenskih godb, ki bo potekalo v mesecu maju na Jesenicah. Pravo tekmovanje pa so tista, ki dajejo dodatno motivacijo

in zagon orkestru ter pri članih spodbujajo dodatno zavzetost. Kot vzporedno aktivnost orkestra pri pripravah na tekmovanje bo društvo Pihalni orkester Muta izvedlo promenade koncert, ki bo v nedeljo, 13. 5. 2018, ob 15. uri pri Mitnici na Spodnji Muti. Na tem koncertu se bo orkester predstavil s tekmovalnim in zabavnim programom. Seveda pa takšnih in podobnih aktivnosti ne bi mogli izvesti brez ustreznega kadra. Pihalni orkester je zelo ponosen na pridobitev novih članov v preteklem letu, ki so se predstavili na Božično-novoletnem koncertu. Pridobljeni novi kader izpopolnjuje registre na pihalih, trobilih in tolkalih. Nekaj priložnosti pa se orkestru ponuja na izpopolnitvi sekcij nizkih trobil.

Iris PUŠNIK,
Pihalni orkester Muta

20 let literarne skupine Utrip Zgornje Drave

Dvajset let ni kar tako! Res je in naša literarna skupina jih letos šteje ravno toliko.

Ko sta leta 1998 skupaj sedla in staknila glave Aleš Tacer in žal že pokojni Štefan Smolar, je po njunem premlevanju in debatiranju nastala ideja o samostojni literarni skupini. Pridružila se jima je še Marija Mrakič. Vsi trije so bili namreč člani LIKUS-a, vendar so se po štirih letih odločili za samostojno pot po Dravski dolini. Tako je nastala samostojna sekcija KUD-a – literarna skupina Utrip Zgornje Drave s sedežem na Muti. Ker pa je bilo samim trem dolgčas, so k sodelovanju povabili kar nekaj somišljenikov in ustvarjalcev (pretežno ženske).

Štirinajst članov se nas trudi čim bolj predstavljati svoja dela in ustvarjanje. Radi se udeležujemo proslav, prirejamo samostojna literarna druženja. Sodelujemo tudi z drugimi društvi, z njimi izmenjavamo mnenja in izkušnje. Gostujemo tudi po domovih starejših občanov, kjer nas vedno prijazno sprejmejo, saj njihovim varovancem polepšamo in skrajšamo dolge dneve. Prepoznavni pa skušamo biti tudi preko meja naše domovine.

V lanskem letu smo razširili obzorje svojih prireditev na štajerski konec, kjer smo v Dijaškem domu Maribor priredili Koroški večer v narečju. Naš gost, novinar Radia Maribor, je bil nad prireditvijo tako navdušen, da nas je povabil k Sveti Ani v Slovenske gorice, kjer so celotno prireditev posneli in jo kasneje dvakrat predvajali na Radiu Maribor. Zelo smo bili ponosni, da so naše besede pobožale veliko ljudi preko radijskih valov in jim dale vedeti, da na Muti živimo ljubitelji lepe slovenske besede, ki se trudimo ohraniti tudi narečje, saj je to dediščina naših prednikov.

Do sedaj nam je uspelo svoja občutja in dušo izliti v devet zbornikov. Za zadnjega, jubilejnega, smo se res potrudili in v Odrpte dlani položili svoja srca, čustva ter čutenja. V mesecu marcu smo praznovali svoj dvajseti jubilej. Potrudili smo se pokazati svoja dela, položena na papir.

Ker smo bili lansko leto povabljeni na oddelek šole s prilagojenim programom, smo jim njihovo prijaznost in topel sprejem povrnili tako, da smo njihove zapise ovekovečili v našem jubilejnem zborniku Odrpte dlani. Poleg tega smo jih povabili, da so z nami nastopili na odru in tudi drugim pokazali svoje znanje. Bili so zelo srečni, mi pa tudi, saj smo jim s povabilom polepšali dan. Na odru so se nam pridružile pevke Ženskega pevskega zbora Klasje, ki so zapele pesmi naših avtorjev in s tem počastile naše delo ter seveda glasbenega ustvarjalca, Ota Čeruja z Ojstrice, ki je zanje napisal glasbo. Za konec in dobro voljo so poskrbeli gostje iz Svete Ane s šaljivimi zgodbami v narečju in pesmimi njihovih ljudskih pevk. Dasmosepokončaniprireditvilahkopogostili,sezahvaljujemo Občini MutainKUD-uterosemdamam,kisoposkrbelezavišjiniivosladkorja.

Upam in želim, da bomo še naprej skupaj uspešno vlekli voz, v katerega smo ljubiteljsko vpreženi člani Utripa in da bo občina še naprej rada prisluhnila našim potrebam.

Bernarda JERIČ,
predsednica literarne skupine Utrip Zgornje Drave

Lokostrelstvo

V Škofji Loki je 27. 1. 2018 potekalo državno prvenstvo za različne kategorije: veterane, kadete, mladince in dečke. Kategorijo mladinci, sestavljeni lok, so zastopali Aljoša Paradiž, Žiga Kuster, Dejan Rudolf in ekipno zasedli 2. mesto. Tega dne so se naslednjih rezultatov veselili tudi dečki, sestavljeni lok – 4. mesto Dejan Rudolf; kadeti, sestavljeni lok – 4. mesto Aljoša Paradiž in 6. mesto Žiga Kuster. V kategoriji veterani, sestavljeni lok, je državni prvak postal Vojko Trnjek, 3. mesto je zasedel Branko Pokeržnik in 5. mesto Danilo Trost.

Na Vrhniki je 10. 2. 2018 potekalo Državno prvenstvo v dvoranskem krogu 18 m, na katerem se je Lokostrelski klub Muta predstavil kar z dvema ekipama. Prvo ekipo so zastopali Uroš Luršak, Boštjan Luršak in Vojko Trnjek, ki so že drugo leto zapored postali ekipni državni prvaki. Drugo ekipo so zastopali Martin Vitrih, Danilo Trost in Matjaz Zorjan in zasedli 2. mesto. Posamezno so dosegli naslednje rezultate: 3. mesto Uroš Luršak, 6. mesto Boštjan Luršak, 8. mesto Vojko Trnjek. Martin Vitrih, Danilo Trost, Branko Pokeržnik in Matjaz Zorjan pa so tekmovanje zaključili v osmini finala.

Matjaz ZORJAN

Misijonar je učil domorodce svojega jezika. Pridejo do drevesa : "Temu se reče drevo." Poglavar in slušatelji ponovijo: »drevo« Pridejo do skale: "To je skala." Vsi ponovijo »skala«. Misijonar je bil navdušen nad rezultati, ko zagleda v grmovju dva med divjo spolno aktivnostjo. "To je »vožnja s kolesom«." Poglavar pogleda udeleženca, vzame kopje in pokonča zgornjega. Misijonar jezen okara poglavarja in zagrozi da ne bo več poučeval če se bo to še dogajalo. "Ta, ki sem ga pokončal, se je »vozil z mojim kolesom«."

Prostovoljno gasilsko društvo

Prostovoljno gasilsko društvo Muta je 3. 3. 2018 v telovadnici OŠ Muta izvedlo 136. Redni letni zbor članov društva. Ker je to bil hkrati volilni zbor so se poleg podanih poročil za leto 2017, sprejemu plana za leto 2018 ter podelitvi priznanj in odlikovanj za leto 2017 izvedle tudi volitve za predsednika, poveljnika, člane Nadzornega odbora in Častnega razsodišča za obdobje 2018–2023. Tako so bili izvoljeni:

Upravni odbor: Janez Tratnik – predsednik, Matjaž Zorjan – podpredsednik, Katarina Vimer – tajnica, Milan Stramec – blagajnik, Otmar Mori, Franjo Vidovič, Jožef Ošlak, Nataša Hutmajer, Tine Harnik, Iris Kus in Silvo Kovač. Poveljstvo: Mori Otmar – poveljnik, Sašo Vimer, Mitja Pušnik, Jože Ošlak, Matic Kočivnik, Barbara Mazora, Albin Kovač, Silvo Kovač, Tomaž Bezjak, Franc Gracej in Franc Hartman. Nadzorni odbor: Jernej Mrvič, Zlatka Krajnc in Janez Slemnik. Častno razsodišče: Mira Slemnik, Hrabro Sterdin, Herbert Adam, Drago Kresnik in Ivan Zorjan.

Poleg članov domačega društva so se zbora članov udeležili tudi predstavniki gasilskih društev iz Gasilske zveze Dravske doline in tudi člani prijateljskih društev ter povabljeni gostje.

Milan STRAMEC

Muta skozi oči turističnega vodnika

V turistični usmeritvi stremimo k povezovanju praktičnih veščin v realnem okolju. Tako dijaki izvajajo turistična vodenja po različnih mestih (kamor povabimo tudi osnovnošolce) in tudi med vožnjo na avtobusu. Na različnih turističnih tržnicah znajo tržiti izlete in doživetja, ki so jih sami sestavili. Izvajali so tudi animacije teambuildinga na šoli. Zahvaljujemo se Občini Muta za tvorno sodelovanje in podporo dijakom naše šole. Martina Mrakič je izkoristila priložnost in svoje znanje nadgradila tudi z izkušnjami v svoji lokalni skupnosti. Martina je dijakinja 4. letnika izobraževalnega programa Gastronomija in turizem na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta. Za maturitetno nalogo se je odločila, da razišče svoj domači kraj. Cilj te naloge je popestriti ponudbo turističnega vodenja na Muti, torej klasično turistično vodenje obogatiti z novo vsebino vodenja. V to turistično traso želi zajeti skoraj vsa naravna in kulturna bogastva občine Muta (sakralna objekta Rotunda sv. Janeza Krstnika in cerkev sv. Petra, kovaštvo v občini Muta, Sedelnikov slap in grad Grašín). Prav tako želi kraj predstaviti na malo drugačen način. V maturitetni nalogi je omenjena tudi prireditev v novem amfiteatru, ki bi govorila o naravni in kulturni dediščini.

Martina MRAKIČ in
mentorica Olga JEZNIK, univ. dipl. ekon.

MUTA od Vrat do Šrange

VREDNOST CELOTNE INVESTICIJE:
730.000 EUR

VREDNOST ENERGETSKE SANACIJE:
445.000 EUR

Strošek koncesionarja (STIN, d.o.o.): 275.000 EUR

Strošek Občine Muta: 170.000 EUR (pridobljeno sofinanciranje v višini 140.000 EUR)

Obnova graščine Kienhofen

Stavbna dediščina igra pomembno vlogo pri oblikovanju identitete in prepoznavnosti kulturne krajine ter je nosilka neprecenljive vrednosti naše zgodovine, ki jo moramo varovati, ohranjati, ceniti in posredovati prihodnjim rodovom. To pomeni, da bogati naše življenje, prispeva k spoznavanju in razumevanju sveta ter človekove zgodovine, razodeva razvoj življenja, naš današnji čas povezuje s preteklostjo, vzbuja všečnost ali pa žal včasih tudi kazi kraj. Za stavbo v funkciji je, poleg urejenega videza, ključna tudi konstantna oskrba s toplotno in električno energijo ter vodo, saj je to bistvenega pomena za izvajanje dejavnosti v njej. Občina Muta zato v letošnjem letu izvaja energetska obnova občinske stavbe in notranjo ureditev večine prostorov. Celotna planirana dela so razdeljena na sedem sklopov, in sicer:

- 1** Obnovo zunanjega stavbnega pohištva
- 2** Toplotno izolacijo stropa proti neogrevanemu podstrešju
- 3** Izvedbo sistema preprečevanja dviga kapilarne vlage v konstrukcijah
- 4** Zamenjavo kotla za ogrevanje in radiatorjev
- 5** Elektroinštalacije razsvetljave
- 6** Ureditev prvega nadstropja
- 7** Ureditev mansardnih prostorov

Obnova zunanjega stavbnega pohištva

Na fasadah je bilo stavbno pohištvo v preteklosti že zamenjano, nekatere okenske odprtine so se povečale, druge zmanjšale, nekatere so se zamenjale z vratnimi itd. Največ neustreznih posegov se je izvedlo na zahodni, dvoriščni, in severni strani. V okviru obnove stavbe je predvideno poenotenje okenskih odprtin, tako da bodo nameščene v oseh okenskih odprtin v nadstropju. Na severni fasadi je v nadstropju še ohranjena delitev stavbnega pohištva, po kateri je povzeta delitev novega stavbnega pohištva. Nova okna bodo tako oblikovana kot šestdelna, spodnji del bo dvokrilen, vsako krilo bo deljeno na dva dela, prav tako bo na dva dela deljena tudi nadsvetloba. Na severni in na zahodni fasadi so predvidene spremenjene okenske odprtine, medtem ko se na zahodni strani predvideva odstranitev neustreznega okna iz kopilita v nadstropju in iz steklenjakov v pritličju.

Slika 1: Stanje pred obnovo

Nova okna so predvidena lesena, energijsko varčna s toplotno prehodnostjo pod $0,9 \text{ W/m}^2\text{K}$ in s troslojno zasteklitvijo. Kjer je potrebno, bo zasteklitev s kaljenim in lepljenim varnostnim steklom. Barva oken bo določena glede na zahteve Zavoda za varstvo kulturne dediščine (ZVKD), saj je stavba del kulturne dediščine in jo je kot tako potrebno ohranjati. Okenske mreže na južni in delno na zahodni strani stavbe bodo ohranjene in obnovljene. Notranje police so predvidene lesene, zunanje pa iz naravnega kamna. Tudi zunanja vrata so predvidena nova, lesena, predeljena po vzoru primarnih vrat in oken. Vsako vratno krilo bo predeljeno na osem delov, in sicer bodo spodnji štirje deli vrat zapolnjeni s toplotno izoliranimi lesenimi polnili, zgornji štirje deli pa s troslojnim varnostnim kaljenim in lepljenim steklom. Toplotna prehodnost vrat bo pod $1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$.

Toplotna izolacija stropa proti neogrevanemu podstrešju

Nad nadstropno etažo se nahaja lesen tramovni strop, ki je s spodnje strani zaprt z lesenimi deskami in ometom na trstiki, ponekod obloženim z lesenim dekorativnim opažem, ponekod pa z mavčno-kartonskimi ploščami. Med stropniki in delno nad stropniki je izvedeno nasutje. Obstoječa stropna konstrukcija ni toplotno izolirana in se bo izolirala med energetske prenove. Zaradi preprečevanja toplotnega mostu je predvidena tudi izdelava novega toplotno izoliranega strešnega venca in toplotna izolacija vertikalnega kapnega podstrešnega zidu.

Izvedba sistema preprečevanja dviga kapilarne vlage v konstrukcijah

V obstoječem objektu se ob vseh estetskih problemih in toplotnih izgubah na zidovih pojavlja tudi vlaga, zato je pred obnovo fasadnih zidov predvidena izvedba drenaže (globine 1 m) in hidroizolacija zunanjih zidov. Dotrajani notranji in fasadni ometi se bodo do višine vsaj 1 m nad tlakom pritličja oziroma do višine 0,5 m nad vidno mejo poškodb nadomestili z novimi hidrofobnimi. Izvedle se bodo tudi hidrofobne bariere, ki bodo po prelitju zveznega sloja zidu v višini tlakov pritličja s silikonati dodatno zmanjšale kapilarni dvig vlage iz terena. Zaradi odkopa in izvedbe drenaže je predvidena odstranitev betonskega pločnika na severni strani stavbe.

Fasada bo obnovljena na podlagi predhodnih sondažnih raziskav po navodilih ZVKD, ki določa tudi barvo fasade in potrdi končni izgled stavbe.

Zamenjava kotla za ogrevanje, radiatorjev in elektroinstalacij

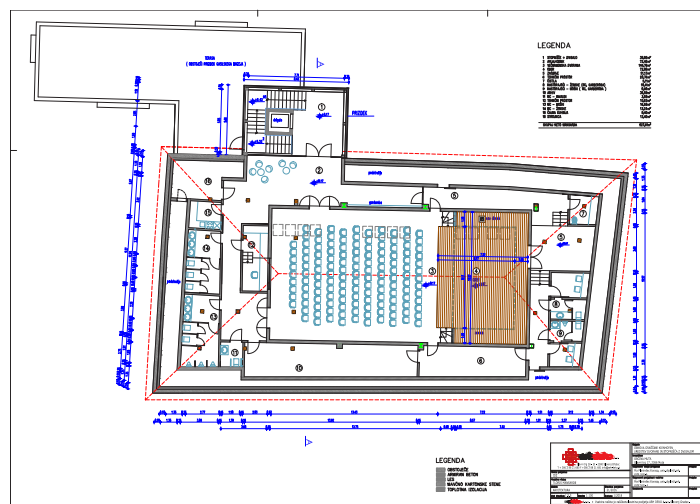
Obstoječe ogrevanje je urejeno na zemeljski plin, vendar pa je kotel zastarel in predimenzioniran, zato je predviden nov. Prav tako so predvideni novi radiatorji s termostatskimi ventili in zamenjava dotrajanih svetil.

Ureditev prvega nadstropja stavbe

Ob energetske sanaciji se predvideva tudi ureditev prvega nadstropja stavbe z odstranitvijo obstoječega stopnišča, ki vodi v mansardo, odstranitev lesenega tramovnega stropa nad nadstropno etažo, vseh obešenih stropov in nekaterih predelnih sten. V prvem nadstropju se predvideva tudi ureditev dotrajanih neizkoriščenih prostorov na SZ delu objekta in ureditev podov.

Ureditev mansardnih prostorov

V okviru ureditve graščine Kienhofen je predvidena tudi ureditev mansardnih prostorov z izgradnjo večnamenske dvorane in prostorov za društva. Na zahodni strani objekta bo zaradi potreb po zagotavljanju dostopa gibalno oviranim osebam umeščeno tudi dvigalo. Sama ureditev mansardnih prostorov je zaradi obsežnosti predvidena v fazah v naslednjih nekaj letih.

Slika 2: Idejna zasnova ureditve mansarde za večnamensko dvorano

Kulturna dediščina so človekove stvaritve in dejavnosti, kot so zgodovinska mesta, gradovi, cerkve, etnološki objekti in drugo. Njihova prisotnost nima samo vpliva na sedanost, pač pa tudi na prihodnost. Ko se pripravljamo na prihodnost, se moramo zato nujno vrniti v preteklost, ampak samo toliko kot takrat, ko naredimo nekaj korakov nazaj, da bi vzeli zalet za skok čez potoček.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za pripravo projektov

Kolesarjenje združuje ljudi

V letu 2015 je 18 občin ob reki Dravi, med njimi tudi Občina Muta, tri razvojne agencije in Zavod za turizem Maribor – Pohorje podpisalo dogovor o podpori projektnega predloga prostorske umestitve Dravske kolesarske poti med Dravogradom in Središčem ob Dravi z namenom boljšega povezovanja med občinami, boljšega sodelovanja z ostalimi deležniki ter močnejšega in enotnejšega nastopanja v odnosu do državnih institucij, ki so povezane z aktivnostmi projekta. Osnovni cilj projekta je zagotovitev kolesarske infrastrukture vzdolž reke Drave. V letu 2018 je tako načrtovana gradnja posameznih odsekov Dravske kolesarske poti v občinah Muta, Radlje ob Dravi, Ruše in Maribor. Skupna dolžina novo zgrajenih odsekov kolesarske steze bo okoli 10 km, od tega skoraj 1,3 km v občini Muta. Vrednost investicije v občini Muta znaša približno 500.000 EUR, za samo izgradnjo je Občina Muta z Direkcijo RS za infrastrukturo podpisala sporazum o sofinanciranju gradnje.

Trasa kolesarske steze bo potekala od mostu za Vuzenico do križišča Spodnja Muta in bo pri avtobusni postaji Spodnja Muta zagotovila varno prečkanje glavne ceste G1 Dravograd–Maribor za kolesarje in pešce, saj bo v okviru projekta zgrajen podhod.

Občina Muta je za samo izgradnjo kolesarske steze izvedla javno naročilo in izbrala izvajalca. Javno naročilo za izvedbo podhoda pod glavno cesto G1 bo izvedeno s strani Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI) predvidoma v prvi polovici leta 2018. Gradnja celotne kolesarske steze bo zaključena predvidoma v letu 2018.

Ko ste v skrbeh – na kolo in gonite

Sočasno z izgradnjo novih odsekov kolesarske poti pa celotna trasa Dravske kolesarske poti dobiva tudi novo podobo, saj so se na celotni trasi od meje z Republiko Avstrijo in meje z Republiko Hrvaško zamenjale obstoječe usmerjevalne table, postavilo se je več kot 400 novih, s čimer je na celotni dolžini (145 km) zagotovljeno kakovostno vodenje kolesarjev. Table hkrati vodijo kolesarje do večjih krajev in tako olajšajo raziskovanje znamenitosti in turistične ponudbe. Kolesarska pot ob reki Dravi poteka skozi štiri države (Italijo, Avstrijo, Slovenijo, Hrvaško) in je v celoti dolga približno 710 km. Pot se začne v neposredni bližini izvira reke Drave na Toblaškem polju (Toblach) v Italiji. Nato se nadaljuje po avstrijski Koroški (Kärnten), Sloveniji in na koncu Hrvaški (kjer pot še ni v celoti urejena in označena). Slovenski del Dravske kolesarske poti poteka večinoma po manj prometnih lokalnih cestah in v manjši meri po urejenih kolesarskih poteh ter stezah.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za pripravo projektov

Občina Muta je pristopila k izdelavi Celostne prometne strategije in se tako pridružila nacionalni mreži občin, ki spodbujajo trajnostno mobilnost s ciljem izboljšanja kakovosti življenja svojih občanov.

Na javni razpravi CPS Muta smo izžrebali tri srečne nagrajence, ki so sodelovali v anketi iz prejšnje številke glasila – raziskavi na temo potovalnih navad.

Nagrajenci bodo prejeli praktične nagrade:

1. nagrada – mestno kolo: Janez CIGLER, Kovaška 4, Muta
2. nagrada – skiro: Ivo OBRONEK, Gortina 95a, Muta in
3. nagrada – kolesarska čelada: Zala KRESNIK, Gortinska cesta 99a, Muta

Nagrade bodo prejeli na posebej organizirani tiskovni konferenci Občine Muta.

Vsem srečnim nagrajencem iskreno čestitamo!

Drage občanke, dragi občani!

Vabljeni ste, da še naprej aktivno sodelujete in podpirate izdelavo celostne prometne strategije ter spremljate njen napredek na spletni strani Občine Muta.

Občinski prostorski načrt

Občinski prostorski načrt (OPN) je temeljni prostorski akt občine, ki je tudi za Občino Muta v zaključni fazi izvedbe. V njem so ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev določeni cilji ter izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtovane prostorske ureditve lokalnega pomena in določeni pogoji umeščanja objektov v prostor. Občinski prostorski načrt je pomembna podlaga za racionalno in trajnostno načrtovanje vseh posegov v prostor v občini in za zagotavljanje kakovostnih pogojev za življenje in delo njenih prebivalcev.

OPN Občine Muta se je začel pripravljati že leta 2008 z izdajo sklepa in predhodno že z zbiranjem pobud občanov ter pravnih oseb, ki so svojim zemljiščem želeli spremeniti namensko rabo (npr. iz kmetijskega v stavbno zemljišče itd.). Skupno je bilo podanih 242 pobud za spremembo prostora.

Občina Muta je v drugi polovici leta 2015 pripravila osnutek OPN in ga javno razgrnila ter v nadaljevanju posredovala nosilcem urejanja prostora (ministrstva, zavodi, direkcije ipd.) v njihovo presojo in mnenje. Skupno smo prejeli kar 35 različnih prvih mnenj, ki jih je bilo pri pripravi dopolnjenega osnutka potrebno upoštevati. Že v fazi izdaje prvih mnenj so nosilci urejanja prostora določene pobude zavrnil, za določene pobude pa zahtevali dodatne obrazložitve in dopolnitve. Na podlagi dopolnitev in obrazložitve so nosilci urejanja prostora izdali dopolnjeno mnenje in v njih podali njihovo stališče do vsake posamezne pobude. Zadnje dopolnjeno mnenje smo prejeli v mesecu decembru 2017. V postopku pridobitve mnenj nosilcev urejanja prostora je bilo od 242 podanih pobud s strani nosilcev urejanja prostora potrjenih 168 pobud, ostale pobude so bile zavrnjene. Občina Muta je v nadaljevanju postopka priprave OPN pripravila dopolnjen osnutek in ga v mesecu februarju javno razgrnila. Zaradi upoštevanja prvih mnenj za področji kmetijskih zemljišč in gozdov je v razgrnjeni dopolnjeni osnutek OPN vključenih dodatno tudi 87 območij predlaganih sprememb gozdnih zemljišč v kmetijska zemljišča na lokacijah, kjer so GERK. (GERK ali grafična enota rabe zemljišča kmetijskega gospodarstva je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako dejansko rabo, ki je v uporabi enega kmetijskega gospodarstva.)

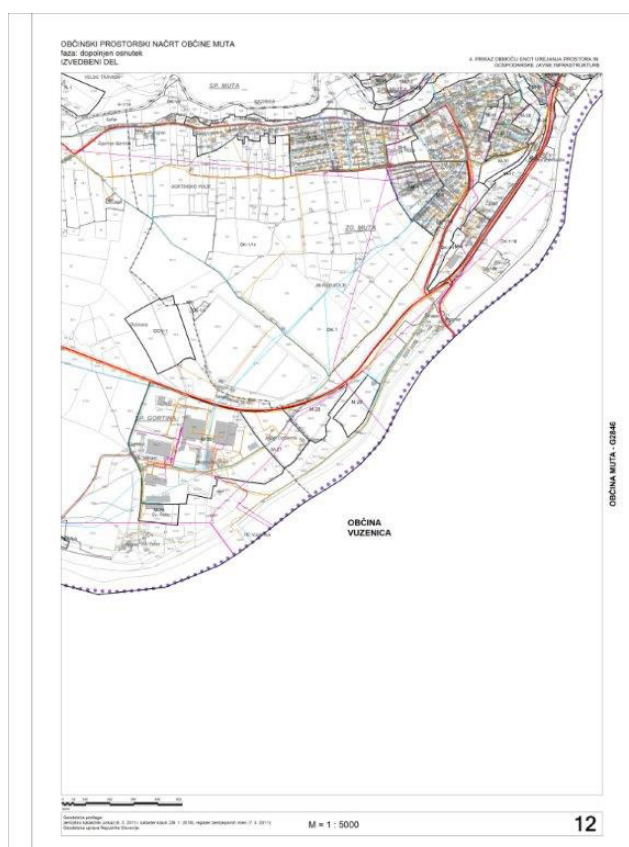
Dopolnjen osnutek bo ponovno posredovan nosilcem urejanja prostora v presojo in drugo mnenje. V svojem drugem mnenju vsak nosilec urejanja prostora ugotovi, ali je občina ustrezno upoštevala njihovo predhodno mnenje in predpise z njihovega delovnega področja. Na podlagi prejetih drugih

mnenj bo pripravljen usklajen predlog OPN za obravnavo in sprejem na občinskem svetu (predvidoma jeseni 2018).

Koncept občinskega prostorskega načrta

Osnova vsakega prostorskega načrtovanja je Zakon o prostorskem načrtovanju, ki mu sledijo številni podzakonski akti, tehnična pravila in smernice nosilcev urejanja prostora, ki jih je pri pripravi OPN potrebno v celoti upoštevati. OPN sestavljata strateški in izvedbeni del, oba v besedilni in grafični obliki.

Grafični del OPN

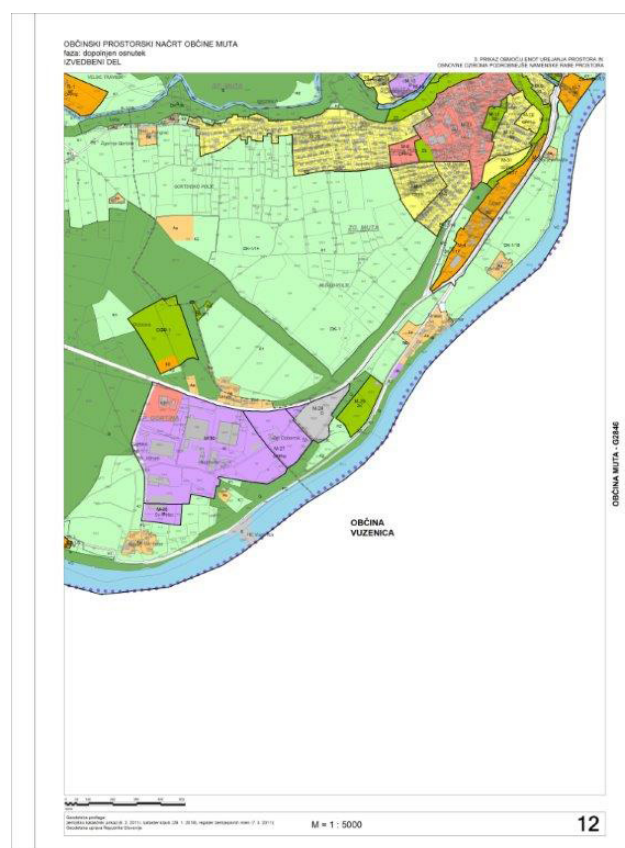

Slika 1: Prikaz namenske rabe

Grafični del je po vsebini ločen na grafične prikaze strateškega dela, ki prikazujejo zasnove prostorskega razvoja občine, zasnove gospodarske javne infrastrukture ter usmeritve glede razvoja poselitve in celovite prenoje, sanacije razpršene gradnje, okolišnih območij razpršene poselitve, razvoja v krajini, okolišnih opredelitev namenske rabe prostora ter usmeritev za prostorske izvedbene pogoje, praviloma vsebujejo grafične oznake, ki odražajo splošnejšo (konceptualno) vsebino tega dela OPN. Grafični del je po vsebini ločen tudi na izvedbeni del, ki ga sestavljajo vsebinski sklopi, kot so pregledna karta občine z razdelitvijo na liste, pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture, prikaz območij enot urejanja prostora, osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev, prikaz območij

enot urejanja prostora ter prikaz javne gospodarske infrastrukture.

Namen pregledne karte občine z osnovno namensko rabo prostora (NUP) in s ključnimi omrežji prometne in gospodarske javne infrastrukture je pregledno prikazati glavne vsebine izvedbenega dela OPN s prikazom območja cele občine. Bolj kot za natančne prikaze gre za predstavitev območij naselij in povezav med njimi, vključno s prikazom osnovnih namenskih rab prostora ter tistih omrežij prometne in gospodarske javne infrastrukture, ki v občini povezujejo posamezna naselja oziroma območja. Na prikazu območij enot urejanja prostora (EUP) osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev so na kartah prikazane meje območij enot urejanja prostora, osnovna oziroma podrobnejša namenska raba prostora ter, kjer je to smiselno in možno prikazati, tudi posamezni grafični prikazi prostorskih izvedbenih pogojev.

Slika 2: Prikaz enote urejanja prostora

Besedilni del OPN

Pomemben del OPN je Odlok o občinskem prostorskem načrtovanju, ki med drugim natančno predpisuje dopustne dejavnosti, gradnje in objekte za posamezno namensko rabo prostora, urbanistično in arhitekturno oblikovanje, urejanje prometnih površin, podrobnejše prostorske izvedbene pogoje za enote urejanja prostora, območja urejanja s samostojnimi prostorskimi akti, dopustne nezahtevne in enostavne objekte glede na namensko rabo prostora in drugo.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za pripravo projektov

Ureditev večnamenske dvorane – Glasbeni dom Bistriški jarek

Občina Muta je skupaj z Društvom mladincev lepe doline pričela z urejanjem bivoše Osnovne šole v Bistriškem jarku. V prvem nadstropju tega objekta si je že pred leti uredila prostore Kmečka godba Pernice. Spodnji prostori so bili večinoma neuporabljeni in neuporabni. Občasno so si jih sposodili nekateri občani za manjša praznovanja.

Slika 1: Prizidek objekta, v pritličju katerega se bo uredila kuhinja

Ker niso bili primerno opremljeni, je bilo tega vedno manj. Tako je prišla pobuda za ureditev prostorov v večnamensko dvorano.

Slika 2: Notranja dela

V predlanskem letu so člani društva porušili predelne stene in odstranili stare pode. Občina pa je zagotovila projekte in finančna sredstva za izgradnjo armiranobetonske nosilne konstrukcije. V lanskem letu so se vgradile nove elektro- in IT-inštalacije. Vgrajeni stalna toplotna izolacija in betonski tlak pocelotni površini dvorane. V prihodnjih letih je potrebno še dokončno obdelati vse vidne površine dvorane, urediti manjšo priročno kuhinjo, do kuhinje zgraditi dostopno rampo in v nadaljevanju urediti nove sanitarije.

**Nataša JEVŠNIKAR, dipl. ing. gradb.,
svetovalka za okolje in prostor**

Odstranjen drevored divjega kostanja – *Aesculus hippocastanum* na Muti

Jeseni lanskega leta je pri posameznikih na Muti povzročilo nekaj negotovanja odstranjevanje starih močno poškodovanih dreves divjega kostanja (*Aesculus hippocastanum*) v drevoredu na Glavnem trgu. Dvomi o pravilnosti odločitve odstranjevanja teh dreves se še zmeraj pojavljajo, zaradi česar smo na pobudo občinske uprave pripravili pričujoči članek, kjer podajamo strokovno mnenje.

Pri posameznih občanih so se pojavila mnenja, da se odstrani le najbolj poškodovana drevesa in se jih nadomesti z mladimi drevesi iste vrste. V skladu s tem navajam definicijo drevoreda, ki pravi: »Drevored je linijska zasaditev več kot petih dreves iste vrste ali sorte, posajene v enakih razmikih in iste starosti na eni ali obeh straneh poti.« Poleg slednjega s strani stroke ni priporočljiva zasaditev divjega kostanja v javne nasade zaradi njegovih krhkih vej, težkih semen ter občutljivosti drevesne vrste na razne bolezni in škodljivce. Glede na stanje dreves je bila zato podana splošna ocena o njegovi odstranitvi. Še nekaj o ocenjenem stanju drevoreda divjega kostanja. Drevesa so bila v preteklosti močno obrezovana z nedopustno in nestrokovno tehniko obrezovanja – obglavljenja, kar je bistveno spremenilo njihovo fiziologijo. Poleg tega se je v preteklosti zaradi izgradnje cestne in druge infrastrukture bistveno poseglo v območje koreninskega sistema. Vsi ti posegi so močno vplivali na varnostno stanje dreves v drevoredu. Na večini debel dreves v območju koreninika so bile vidne mehanske poškodbe, ki so nastale zaradi košnje, trka vozil ali vandalizma. Te poškodbe so se ponekod videle kot propadanje notranjosti debla. Ponekod je gnitje napredovalo že v takšnem obsegu, da je ogrožalo stabilnost drevoja, kar lahko zaradi vse močnejših vetrov in težkega snega pomeni nevarnost za okolico. Zaskrbljujoče je bilo tudi stanje debla zaradi nepravilnega obreza debelih vej, kar je imelo za posledico vdor patogenih gliv in seveda posledično tudi gnitje v notranjost debla. Razkrojeno tkivo v deblih je vsako leto napredovalo in je predstavljal veliko

nevarnost, kar pomeni, da bi se drevesa zlomila in podrla. Ena prej, druga pozneje. Dejstvo je, da ima vsako drevo svoj živiljenjski lok. V nekem obdobju se začnejo naglo starati, zaradi česar postane njihovo vzdrževanje ne le drago, ampak tudi nevarno. Nestrokovni posegi iz preteklosti so ta lok v obravnavanem drevoredu strmo obrnili navzdol. Vse te poškodbe pomenijo veliko nevarnost za bivalno okolje in za mirujoči ter gibajoči promet ob drevoredu. Ko pa gre za varnost ljudi in premoženja, razprava o smiselnosti odstranjevanja divjih kostanjev ni več potrebna. Vprašajmo se, kaj bi se z drevesi divjega kostanja zgodilo ob orkanskem vetru, ki nas je zajel 11. in 12. decembra 2017. Verjetno bi velika večina teh votlih in močno poškodovanih dreves ob tem vetru popadala.

Vsi nestrokovni posegi v krošnje skupaj z boleznimi in škodljivci ter vsi stresni dejavniki okolja (sol, promet, suša ...) so za opisani drevored pomenili precejšnjo nevarnost v okolju. Poleg tega pa je bila vidno izničena estetska funkcija drevoreda. Od dobrega drevoreda se pričakuje, da bo v funkciji, torej, da nam bo lepšal okolje, prispeval h kakovosti okolja, da bo varen in zdrav ter privlačen. Drevored divjega kostanja nobene od naštetih funkcij ni več imel.

V strokovnem mnenju o stanju drevoreda divjega kostanja smo podali tudi priporočljive ukrepe – načrtovanje za nadomestitev odstranjenega drevoreda. Pri načrtovanju smo upoštevali možnosti, ki jih daje prostor, pri izboru pa smo upoštevali prilagojenost rastišču, odziv drevesa na stresne dejavnike (temperatura, radiacija, plini, zasoljevanje ...), odpornost proti boleznim in škodljivcem, gojitvene zahtevnosti, prezimno trdnost, fiziološke lastnosti, habitus, razrast korenin, primernost za urbano okolje, blaženje učinkov klimatskih sprememb itd.

Za omenjeni drevored smo predlagali zasaditev ostrolistnega javora – *Acer platanoides*, ki je primerna vrsta za saditev v javnih nasadih. Kasneje je bila debata tudi o zasaditvi iste drevesne vrste, kot je bila do sedaj, to je divji kostanj – *Aesculus hippocastanum*, ki smo ga zaradi množice negativnih lastnosti in neprimernosti saditve v javne nasade odsvetovali. Bila je predlagana tudi malolistna lipa – *Tilia cordata*, ki je bila zaradi občutljivosti na mnoge bolezni in škodljivce prav tako odsvetovana. Nazadnje je bila potrjena zasaditev ostrolistnega javora. Ta javor ima skoraj vse pozitive lastnosti, ki smo jih že našli pri nadomestitvi odstranjenega drevoreda. Poleg tega pa ostrolistni javor učinkovito znižuje ozon, učinkovito blaži hrup in predvsem nima vidnih bolezni in škodljivcev. Odporen je proti onesnaženemu zraku in močnemu vetru. Dobro prenaša nizke temperature in revnejša tla. Glede na to, da imajo drevesa v območju korenin dovolj prostora za razrast, je ostrolistni javor primerna drevesna vrsta za drevored na Glavnem trgu na Muti. Da ne bi bila ocene pravilnosti odstranitve dreves divjega kostanja in nadomestitve z novimi drevesi enostranska, je občinska uprava Občine Muta zaprosila za mnenje tudi prof. dr. Dušana Jurca iz Gozdarskega inštituta Slovenije, vodja oddelka za fitopatologijo, ki je podal popolnoma enako mnenje, kot sva ga podala Marija Herman Planinšek in Vladimir Planinšek iz drevesnice Omorika, d. o. o.

Kot se razbere iz članka oz. strokovnega mnenja, je potrebno za ocenjevanje stanja drevnine in nadalje za saditev imeti široko naravoslovno in strokovno znanje predvsem iz botanike, krajinske

arhitekture in poznati rastline za ozeljevanje (dendrologija). Naj bo ta članek kot odgovor in poduk vsem dvomljivcem o pravilnosti odločitve za odstranitev drevoreda divjega kostanja in nadomestitev z drevoredom ostrolistnega javora. Zato si naj sposodim verz našega pesnika dr. Franceta Prešerna: » Le čevolje sodi naj kopitar«.

Vladimir PLANINŠEK

MAJSKI DAN

Glasien ščebet iz bližnjega drevja
zjutraj prav zgodaj se oglasi.

Še sonce ni vstalo izza obzorja,
petelinova pesem se oglasi.

Potlej mi misli v daljo hitijo,
še poleživa, možu velim.

Telo se k telesu močno privije,
nazadnje do konca se prepotim.

Sončevi žarki so zdaj že visoko,
delo že čaka, se v hlev že mudi,
bo vse narejeno, še preden
lep majski dan spet zaspi.

Marija Omulec

ŽIVLJENJE JE BISER

Življenje večna je uganka.
vsak dan je nekaj novega,
se kaj zgodi;
tukaj se nekdo rodi,
spet na drugem koncu eden manjka.

Vsi trenutki tvorijo življenje,
je kot ogrlica z biseri,
se težko zbere jih in uredi.

Je le nekaj svetlih
še več jih potemni.

Marija Omulec

Kilimandžaro

Pa zakaj v Afriko, na Kilimandžaro? Je bilo vprašanje otrok. Dolgoletne sanje, želja iz mladostniških dni. In v začetku leta 2018 pravi trenutek za njeno uresničenje.

Po opravljenem obveznem cepljenju proti rumeni mrzlici in prostovoljnem proti hepatitisu A in B, nakupu malaronov (tablet proti malariji), aktivnega oglja, probiotikov, aspirina, obližev in povojev, je končno nastopil petek, čas odhoda.

Proti Moshiju v Tanzaniji smo se podali iz Benetk preko Istanbula. Na letališče Kilimandžaro smo prispeli sredi noči. Obvezni carinski pregled, pridobitev vize in pot do hotela so nam vzeli kar nekaj spanca.

Prvi dan bivanja v Tanzaniji smo izkoristili za ogled mesta, spoznavali njihovo kulturo in opravili še nekaj nakupov. Mesto je presenetljivo čisto, versko zelo pisano, ženske na ulicah zelo urejene in vsi zelo prijazni. Kljub temu pa nas vodič opozori, da je v temi po samotnih ulicah nevarno. V nedeljo zjutraj pa gre zares. Pred hotelom nas pričaka minibus. Na streho natovorijo naše nahrbtnike, v bližnji trgovini določijo še hrane, na avtobusni postaji pa se nam pridružijo še naši spremljevalci.

Na vhodu v nacionalni park Kilimandžaro se evidentiramo, dobimo lunch pakete, spoznamo svojega lokalnega vodnika Kevina in njegove tri pomočnike. Pete nas res že srbijo in okoli 12. ure poženemo. Začetek poti je na 1800 m. Pot nas vodi skozi deževni gozd, prečimo potočke, občudujemo cvetlice, opice nam delajo družbo. Seveda pa smo oboroženi z repelenti, komarjev se bojimo, malarije tudi. Tempo hoje je »pole-pole«, kar v svahilščini pomeni počasi-počasi. Vendar nas to ne moti, klepetamo, se spoznavamo, saj smo se na letališču srečali prvič. Ob poti so urejena mesta za malico – klopi in stranišče. Po treh urah hoje prispemo do Mandara hut na višini 2730 m, kjer je naš prvi cilj. Postrežejo nam malico, pokovko, arašide, čaj in kavo. Nato pa še obilno večerjo. Noč bi minila mirno, vendar nam opice ne pustijo spati. V bližnjem gozdu jim je vseeno za obiskovalce.

Zjutraj nas naše osebje preseneti s toplo vodo v umivalnih skledah, da si umijemo obraz in zobe. Po obilnem zajtrku (jajca, hrenovke, maslo, med, marmelada, čaj, kava) pa pot pod noge. Čaka nas pet ur hoje, 1200 višinskih metrov, cilj Horombo hut. Pot vodi med vedno redkejšim gozdom, drevesa zamenja grmovje, gozdna meja je za nami. Vso pot nas spremljajo oblaki in hitimo, da nas ne ujame dež. Pa nas vendarle, 15 minut pred ciljem. Tako da lahko pokažemo, da imamo tudi pelerine in dežno opremo. Na koči najprej malica, nato partija taroka, da hitreje preženemo čas do večerje in počitka. Prebudimo se v jasno jutro in v daljavi zagledamo tudi njega – Uhuru peak, najvišji vrh spečega vulkana Kilimandžara. Prekrasen, mogočen vabi iz daljave. Ta dan je namenjen aklimatizaciji. Opravimo turo do Zebrinih skal na višini 4050 m. Voda je obarvala skale belo in črno, v vzorcu zebre. Pogled nanje je veličasten. Vreme prekrasno, sonce, brez vetra in vsi smo v kratkih rokavih. Ekipa šteje deset ljudi, štiri ženske predstavnice in šest moških. Do danes še nihče ni imel niti najmanjšega glavobola, prvega pokazatelja višinske bolezni.

Po jutranjem ritualu nas čaka naslednji cilj Kibo hut, 4720 m. Rastje ob poti pojenja, mahovi krasijo planote. Zadnji del poti je puščavski. Ko gledamo proti koči, načrtujemo še 20 minut hoje. Vendar se ta razvoleče na uro in pol. Višina naredi svoje in tempo »pole-pole«, edini, ki je sprejemljiv za to višino. Na poti srečujemo srečne ljudi, ki so že osvojili vrh in hitijo v dolino. Končno kočica. Hrana. Počitek. Hrana. Počitek. Nato pa priprave na zadnji vzpon. Ob 23. uri pridejo vodniki, da nas zbudijo in nam dajo še zadnje napotke. Štartali bomo ob 24.00. Zaradi mraza svetujejo, da oblečemo vse, kar imamo s sabo. Še lučko na glavo in vsi nestrpno čakamo pred kočico. Vzpon se prične. Pobočje se strmo vzpenja, najprej si serpentine lepo sledijo, nato pa kar naravnost. Vsako uro počivoamo. Nič ne govorimo. Vsak ima dovolj opravka sam s sabo. Pred seboj vidimo samo lučke. So to zvezde, so to pohodniki pred nami? Vodniki sprašujejo po počutju. Naša ekipa je v dobri formi. Lepo napredujemo. Prehitevamo druge skupine, kjer imajo pohodniki kar nekaj težav z višinsko boleznijo. Bruhajo. Ni bilo lahko mirno oditi mimo. Sprašujem se, kaj mi je tega treba bilo. Po petih urah prispemo do Gilmans pointa, 5685 m. Vodniki nam postrežejo čaj in takoj nam postane topleje. Dobimo dodatne moči, ko se začno po dobri uri hoda kazati prvi sončni žarki izza obzorja. Veličasten je pogled na sončni vzhod na višini 5750 m. Vreme je odlično. Pole-pole hitimo proti vrhu. Ob 7. uri smo na vrhu vsi, celotna ekipa. Srečni s solzami v očeh. Uspelo nam je! Osvojili smo najvišji vrh Afrike! Stojimo na beli strehi črne Afrike! Ponosni! Še nekaj fotografij in brž v dolino. Šele sedaj smo videli strmino, ki smo jo premagovali v nočnih urah. Do kočice smo v dobrih dveh urah. Počitek se prileže. Hrana malo manj. Premagamo še spust do Horombo hut, 3780 m. Utrujeni, zadovoljni, srečni!

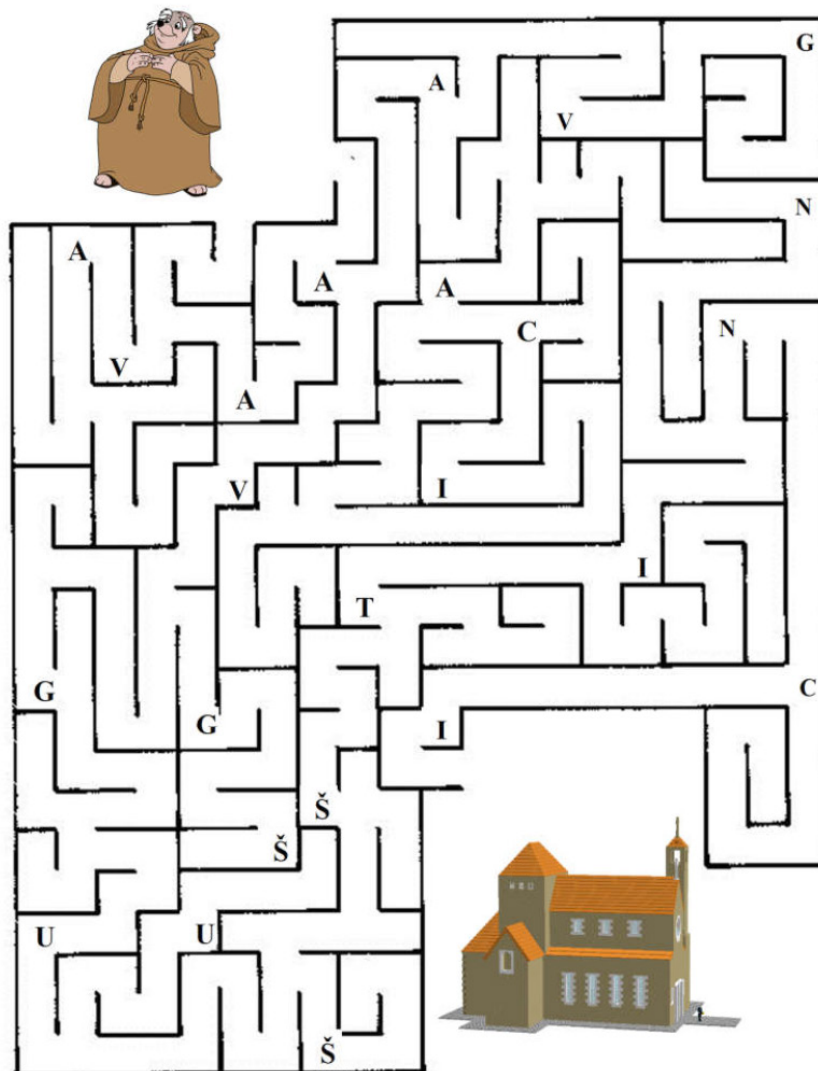
Pa še petek, zadnji dan našega trekinga, ko tempo drži ekipa, lokalni vodniki pa nas komaj dohajajo. Pri vhodu v nacionalni park smo dve uri pred načrtovanim prihodom. Poslovimo se od vodnikov, nosačev, kuharjev. Bogato jih nagradimo z napitnino, planinsko opremo, v zahvalo, da so nas spremljali. Uspešen vzpon in povratek proslavimo še v hotelu, kjer vsi udeleženci prejmemo tudi uradno potrdilo o dosežku. Zbiramo vtise in smo neizmerno ponosni na svoj uspeh!

Andreja SENICA

Za kamnitimi zidovi stare stavbe na Glavnem trgu se v kletnih prostih nahaja muzej, ki predstavlja bogato tehnično in kulturno dediščino našega kraja. Zgodovina slednjega je za prebivalce izrednega pomena, zato ti tokrat zastaovljamo nagradno vprašanje, katerega odgovor lahko v času uradnih ur poiščeš tudi v našem muzeju in ga najkasneje do 30. 4. 2018 pošlješ na naslov: Občina Muta, Glavni trg 17, 2366 Muta.

1 POMAGAJ MENIHU POISKATI POT DO NJEGOVEGA SAMOSTANA. PRAVILNA POT TI BO RAZKRILA IME REDA, KI SE JE NEKOČ NAHAJAL V NEPOSREDNI BLIŽINI DANAŠNJE ŠOLE S PRILAGOJENIM PROGRAMOM. NJEGOVO IME NATO ZAPIŠI NA DOPISNICO!

2 REŠI REBUS IN ZAPIŠI SVOJ ODGOVOR NA DOPISNICO!

			X
1	2	3	4

					X	X	X
5	6	7	8	9			

REŠITEV: 1 2 3 5 6 7 8 9

1	2	3	4	5	6	7

8	9	10	11

REŠITEV: 7 6 2 5 3 11 10 9 8

Pripravila: Mojca KUNEJ

KRIŽANKA MUČAN ŠT. 29

					SESTAVIL: Alojz ERŠTE	SLOVENSKI IMITATOR (TILEN)	ŽENSKAR	AMERIŠKA TV MREŽA	JEZIK NA KITAJSKEM	TRDITEV ZA ENAKOST DVEH POJMOV	AZIJSKO TOLKALO
					SLOVENSKA SPLETNA BANKA						
					BUČEN PREPIR S PRETEPOM						
					TUBER- KULOZA				VINKO MODENDORFER JADRANSKI OTOK		
					TRIPRSTI LENIVEC				WATT AVSTR. SMUČAR (THOMAS)		
PRVA ČRKA ABECEDE											
PRVA ČRKA ABECEDE		ŠVICARSKA REKA	KEM. OZN. ZA DUŠIK TROPSCO DREVO		VRTNA CVETLICA						
				FRANCOSKI SPOLNIK							
8463 M VISOKA GORA V HIMALAJI						MUČAN	ROKOM. TREN- KAMENICA				
							MOŠKO IME				
VISOK NOŠKI PEVSKI GLAS						KEM. OZN. ZA FLUOR GEOMETR. SRED. SLOV.		KEM. OZN. ZA URAN NEM. SKL. (WERNER)		KEM. OZN. ZA JOD SLO. PEVEC (Rafko)	RUSKO MESTO OB VOLGI
MESTO V SREMU POD FRUŠKO GORO					ŠPANSKI PEVEC VRTNA RASTLINA						
MOŠKI PEVSKI GLAS					GORA V ŠVICI OSEBNI ZAIMEK					AVT. OZN. AVSTRIJE ITALJANSKI POZDRAV	
AVTOMOB. OZNAKA ŠPANJE		MAJHNA MOR. ŽIVAL ŽILA DOVODNICA									
TIP TOYOTINEGA VOZILA							ZRAČNO GNAN GENERATOR	KRAJ PRI POREČU	PESEM HVALNICA DOBA, VEK		
GOZDNA RASTLINA TRAJNICA					NEBESNO TELO KEM. OZN. ALUMINJA						
VERGILOV EP						HRVAŠKI NOGOM. SRNA					
RADKO POLIČ- ...				IME GANGSTERJA CAPONE-JA		RUSKI POLITIK, MINISTER (PAVEL)					

SLOVARČEK: ABANET-slovenska spletna banka; MAKALU-gora v Himalaji; FALZET-visok moški pevski glas; EIGER-gora v Švici; ČREVOŠKRGAR-majhna morska žival; AVENSIS-tip Toyotinega avta; KLINČEVEC-tropsko drevo; RESEDA-ortna rastlina; EKVACIJA-trditev za enakost dveh pojmov; GRAČOV-Pavel, ruski politik, minister; SARATOV-rusko mesto ob Volgi; ADG-zračno gnan generator (Air-driven generator);

Gesla iz slik pošljite na Občino Muta (pripis »Rešitev križanke Mučan«), Glavni trg 17, 2366 Muta, najpozneje do: 30.4.2018. Med prejetimi pravnimi odgovori bomo izžrebali srečneža, ki bo prejel knjižno nagrado.

Rešitev iz 28. številke: KOSTANJI NA MUTI. Nagrado prejme: Sonja VRHNIJAK, Primož 1, Muta.

Izžrebana nagrajena slikovne križanke za šolarje sta: Zala KRESNIK, Gortinska c.99a, Muta in Valentino FAJT RAKIČ, Cesta ob potoku 25, Muta.

Sestavil: Alojz ERŠTE
Fotografija: Ernest PREGLAV

Izdelava Celostne prometne strategije Občine Muta je prešla v zaključevanje druge faze izdelave

Na javni razpravi pa so bili predstavljeni naslednji ukrepi:

Na področju kolesarskega prometa:

1. Izgradnja kolesarske povezave med avtobusnim postajališčem na Gortini, Tušem in gostilno Lipa (4,7 km).
2. Vzpostavitev izobraževalnih delavnic na temo kolesarjenja.
3. Izgradnja kolesarske povezave od meje z občino Dravograd do križišča pri Tušu v skupni dolžini 6 km (po predlagani Dravski kolesarski poti).
4. Izgradnja kolesarske povezave od križišča pri Tušu do meje z občino Vuzenica (150 m).
5. Izgradnja manjkajočega odseka kolesarske povezave med Gortino in Zgornjo Muto (800 m).
6. Gradnja/dobava pomožne infrastrukture — kolesarski poligoni.
7. Izgradnja kolesarskega podvoza pod glavno cesto G1-1 (Dravograd–Maribor).

Na področju peš prometa:

1. Peš povezava med Zgornjo Muto in Tušem v dolžini 650 m.
2. Ureditev obstoječih prehodov za pešce.
3. Označitev varnih šolskih poti na območju celotne občine.
4. Peš povezava med gostilno Lipa in Tušem v dolžini 1 km.
5. Peš povezava med Spodnjo in Zgornjo Muto – Ulica na klancu v dolžini 270 m.
6. Ureditev podhoda pod glavno cesto G1-1 (Dravograd–Maribor) med obema avtobusnima postajališčema.

Na področju javnega potniškega prometa:

1. Izgradnja avtobusnega postajališča na Zgornji Muti.
2. Ureditev »šolskih« avtobusnih postajališč na nivoju celotne občine.
3. Nadgradnja ponudbe javnega potniškega prometa: Vuzenica–Pliberk (povezava do hitre železnice Dunaj–Graz–Celovec).
4. Dvig splošne podobe javnega potniškega prometa preko promocijskih in izobraževalnih aktivnosti.

Na področju mirujočega prometa:

Ureditev trških jeder Spodnje in Zgornje Mute ter Gortine:

1. Izgradnja dodatnih parkirišč in ureditev obstoječih.
2. Ureditev in označba intervencijskih površin.
3. Optimizacija parkirnih in prometnih režimov.
4. Ureditev večjega parkirišča na medobčinskem nivoju.

Na področju cestnega omrežja:

1. Sanacija dotrajanih in poškodovanih cestnih povezav (vsaj 2 km na leto).
2. Vzpostavitev ukrepov za umirjanje prometa na območju Šolske, Obrtne, Sušnikove in Prešernove ulice.
3. Vzpostavitev enosmernega prometnega režima med OŠ Muta in Občino Muta.
4. Vzpostavitev ukrepov za umirjanje prometa na glavni cesti G1-1 pred uvozom v naselje Gortina, tako iz smeri Mute kot iz smeri Dravograda.
5. Izgradnja obvozne ceste mimo naselja Gortina in zapora lokalne ceste pri restavraciji Pri mesarju.

Na področju trajnostne mobilnosti:

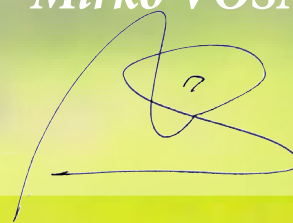
1. Izdelava načrta varnih šolskih poti za OŠ Muta.
2. Izdelava načrta trajnostne mobilnosti za OŠ Muta.
3. Aktivno vključevanje v vseevropsko iniciativo Evropski teden mobilnosti.
4. Aktivno vključevanje v EU projekte – trajnostna mobilnost.
5. Priprava uravnoteženega proračuna za dolgoročno izvajanje aktivnosti – trajnostna in zelena mobilnost.

Vsi predstavljeni ukrepi so bili zapisani tudi na razstavnih panojih in dopolnjeni z vizualizacijami nekaterih idejnih rešitev.

*Želimo vam blagoslovljene
Velikonočne praznike,
polne vere, miru in ljubezni,
naj vam osrečujoča zavest zmage
nad smrtjo
vlije novo upanje in pogum za
jutrišnji dan.*

*Župan,
Mirko VOŠNER*

Fotografija Pernic v zimskem času, 2017
Avtor: Ernest PREGLAV